

PLAN DE ORIENTACIÓN.

ANO ESCOLAR 2026-2027.

PLAN DE ORIENTACIÓN ESCOLAR

ANO ESCOLAR 2026-2027

1. **Presentación e encadre do POE**
2. **Departamento de Orientación 2026-2027.**
 - a) Composición
 - b) Horarios de atención e coordinación
 - c) Funcións
3. **Contextualización.**
4. **Necesidades prioritarias.**
5. **Obxectivos do Departamento**
6. **Ámbitos de intervención.**
7. **Plan anual de actuación**
8. **Seguimento, avaliación e propostas de mellora**
9. **Documentos vinculados:**
 - 1) **PAD**
 - 2) **PAT**
 - 3) **POAP**

1. PRESENTACIÓN E ENCADRE DO PLAN DE ORIENTACIÓN 2026-2027

O Plan de Orientación Educativa do IES Sánchez Cantón para o curso 2026-2027 constitúe o marco anual de planificación, coordinación e avaliación das actuacións desenvolvidas polo Departamento de Orientación.

A orientación concíbese como unha tarefa compartida pola comunidade educativa e como un proceso continuo de acompañamento ao alumnado no seu desenvolvemento persoal, social, académico e vocacional. Desde esta perspectiva, a intervención do Departamento non se limita á resposta ante dificultades concretas, senón que incorpora actuacións de carácter preventivo, inclusivo, tutorial e orientador dirixidas ao conxunto do alumnado.

O presente POE artículase de maneira coordinada con tres documentos específicos do centro:

- a) **Plan de Atención á Diversidade (PAD)**, que organiza a detección das necesidades, a valoración da intensidade da resposta educativa, a aplicación e seguimento das medidas ordinarias e extraordinarias e a asignación dos recursos de apoio.
- b) **O Plan de Acción Tutorial (PAT)**, que estrutura o acompañamento do alumnado nos ámbitos da acollida, convivencia e participación; desenvolvemento persoal e social; aprendizaxe e competencia académica; benestar, igualdade e prevención; e orientación e toma de decisións.
- c) **O Plan de Orientación Académica e Profesional (POAP)**, que desenvolve de maneira progresiva os procesos de autocoñecemento, exploración das opcións académicas e profesionais, toma de decisións e transición entre etapas.

Estes tres plans non funcionan de maneira illada. Comparten alumnado, profesorado, familias, necesidades e procesos de intervención, polo que o POE establece os mecanismos que permiten a súa coordinación e coherencia.

En consecuencia, este documento non reproduce os contidos específicos desenvolvidos no PAD, PAT e POAP, senón que recolle as prioridades do curso 2026-2027, os obxectivos xerais do Departamento, os ámbitos de intervención, a organización dos recursos, os procedementos de coordinación e os criterios para o seguimento e avaliación das actuacións realizadas.

2. DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.

a) Composición e reparto de responsabilidades

MEMBRO	PERFIL E FUNCIÓN	RESPONSABILIDADE
José Adolfo Barreiro Huerga	Xefatura do Departamento e orientación	3º e 4º ESO, 1º Bacharelato, CS EASD, CGTD e ensinanzas deportivas
Lucía Taboada Rosales	Orientación	1º e 2º ESO e 2º Bacharelato
Teresa Carrera Rodríguez	Pedagogía Terapéutica	Apoio preferente en 2º e 3º ESO
Ana Porto Magariños	Pedagogía Terapéutica	Apoio preferente en 1º ESO
Concepción Díaz Candán	Ámbito lingüístico e social	Participación no programa correspondente
Beatriz Amanda Trillo Senín	Ámbito científico-tecnolóxico	Participación no programa correspondente
Patricia Corbacho Suso	Formación e Orientación Laboral	Asesoramento académico e profesional
Orientadoras dos centros adscritos	Coordinación intercentros	Transición de Primaria á ESO

A distribución poderá ser revisada ao longo do curso en función das necesidades detectadas, das novas incorporacións e da carga de intervención de cada nivel.

b) Horarios de atención e coordinación.

ACTUACIÓN	ORGANIZACIÓN
Reunión do Departamento	Segundo o calendario acordado polo Departamento, cunha reunión ordinaria polo menos cada trimestre.
Atención ao alumnado	No horario establecido e, cando resulte necesario, nos recreos, mediante solicitude directa, derivación titorial ou acordo do equipo docente.
Atención ás familias pola Xefatura do DO	Martes, de 9:00 a 9:50, ou mediante cita previa.
Atención ás familias pola orientadora	Mércores, de 10:40 a 11:30, ou mediante cita previa.
Atención ao CGTD	Xoves, sen prexuízo das intervencións urxentes.
Coordinación con titorías e equipos	Segundo o calendario establecido, con reunión semanal coas titorías de nivel e co equipo de convivencia.

c) Funcións do Departamento de Orientación.

Reguladas polo Decreto 120/1998 del 23 de abril (DOG do 27 de abril) e pola **Orde do 24 de xullo de 1998** (Dog do 31 de xullo). Todas estas funcións están actualizadas pola última circular anual 18/2007, elaborada pola Consellería de Educación que establece as directrices a seguir polos Departamentos de Orientación cada curso escolar.

- a. Valorar as necesidades educativas, no ámbito da orientación, dos alumnos e alumnas do seu contexto e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención no seu ámbito de actuación.
- b. Elaborar, dacordo coas directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e profesional, e do plan de acción tutorial, incidindo no desenvolvemento persoal, social e cognitivo do alumnado e ofrecéndolle ó profesorado o soporte técnico para o desenvolvemento destes plans.
- c. Participar na elaboración, seguimento e avaliación dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagógico para a atención a alumnado con necesidades educativas especiais e nos principios de avaliación formativa, e cando sexa necesario, na adecuación dos criterios de promoción.
- d. Deseñar accións encamiñadas á atención temperá, e si é o caso, do seu alumnado e dos colexios e escolas que lle sexan adscritos e a prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou aprendizaxe derivados tanto de condicións desfavorables como das altas capacidades que presenten alumnos e alumnas.
- e. Participar na avaliación psicopedagóxica conforme a normativa ó respecto e a participar no desenvolvemento de medidas de atención á diversidade.
- f. Facilitarlle ó alumnado o apoio e o asesoramento necesario para adquirir habilidades básicas da vida e enfrontarse ós momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, como ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa, a elección de optativas ou itinerarios formativos, a transición á vida profesional e á resolución de conflitos de relación interpersoal.
- g. Informar ao alumnado de recursos laborais e profesionais ó seu alcance e propoñer a realización de actividades de orientación que lle faciliten a toma de decisións sobre o seu futuro.
- h. Cooperar cos membros dos equipos de orientación específicos no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de orientación.
- i. Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos, resolución pacífica de conflitos no marco dunha escola plural ou en calquera outro relacionado co seu ámbito de actuación.
- j. Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos, especialmente no relativo á motivación, á construción do autoconcepto e da autoestima e no proceso de toma de decisións.
- k. Establecer canais de comunicación cos diferentes servizos ou institucións no ámbito das súas competencias.
- l. Levar a cabo actuacións que fomenten a igualdade no acceso a formación profesional, mediante o establecemento de accións dirixidas a reducir as desigualdades derivadas de condicionantes de xénero, lugar de residencia, orixe...

- m. Levar a cabo actuacións que teñan coma obxecto asesorar, informar e difundir entre o alumnado as ensinanzas de réxime especial: condicións de acceso, características, titulacións e oferta educativa...
- n. Fomentar actuacións que favorezan a iniciativa da cultura emprendedora e o autoemprego, a través de accións nas diferentes áreas, módulos e materias do currículo cun tratamento transversal.
- o. Asesorar ás persoas adultas sobre as diferentes oportunidades de aprendizaxe e de inserción laboral, incidindo principalmente nos seguintes colectivos: rapaces/as menores de idade que non conseguiron a titulación básica e optan pola educación de adultos para a obtención do título en ESO; xoves menores de idade que seguen Programas de garantía social en centros de adultos e que buscan a inserción no mundo laboral; xoves maiores de idade sin titulación básica, que teñen coma obxectivo a obtención do graduado en ESO para a súa empregabilidade...
- p. Aqueloutras que a administración educativa lle puidese encomendar no ámbito das súas competencias.

Distribuidas en seis bloques:

ÁMBITO FUNCIONAL	FUNCÍONS ESENCIAIS
Valoración e prevención	Detectar e valorar necesidades educativas, persoais, sociais e académicas.
Atención á diversidade	Asesorar na planificación, aplicación e revisión das medidas e dos apoios educativos.
Acción tutorial	Apoiar as titorías e favorecer o desenvolvemento persoal, social e académico do alumnado.
Orientación académica e profesional	Facilitar o autocoñecemento, a toma de decisións e as transicións educativas.
Asesoramento e coordinación	Colaborar co Equipo Directivo, a CCP, os equipos docentes, os centros adscritos e os servizos externos.
Familias e comunidade	Informar, asesorar e promover a participación das familias no proceso educativo.

3. CONTEXTUALIZACIÓN E

NECESIDADES PRIORITARIAS 2026-2027.

A **OFERTA FORMATIVA E ALUMNADO** para este año escolar 2026-2027 con **990** alumnos/@s (a 18 setembro de 2026) é:

ESO: 531 alumnos/as, 18 grupos

- 1º: 4 grupos: **120** alumnos/@s
- 2º: 4 grupos: **125** alumnos/@s
- 3º: 4 grupos con **113** alumnos/@s +1 CGTD (22) alumnos/@s
- 4º: 4 grupos con **124** alumnos/@s + 1 CGTD(27) alumnos/@s

BACHARELATO: 353 alumnos/as, 12 grupos

1º BACHARELATO: 6 grupos alumnos/as con **175** alumnos/@s.

- ✦ Grupo A: 31 alumnos/as.
- ✦ Grupo B: 28 alumnos/as.
- ✦ Grupo C: 27 alumnos/as.
- ✦ Grupo D: 32 alumnos/as.
- ✦ Grupo E: 33 alumnos/as.
- ✦ 1 grupo CGTD: 24 alumnos/as.

2º BACHARELATO: 6 grupos alumnos/as con **178** alumnos/@s.

- ✦ Grupo A: 29 alumnos/as.
- ✦ Grupo B: 29 alumnos/as.
- ✦ Grupo C: 33 alumnos/as.
- ✦ Grupo D: 31 alumnos/as.
- ✦ Grupo E: 26 alumnos/as.
- ✦ 1 grupo CGTD: 30 alumnos/as.

CICLOS FORMATIVOS: 2 grupos con alumnos/@s:

- a) **“Técnico Superior en Actividades Físicas e Animación Deportiva”:**
 - 1º curso: 32 alumnos/@s
 - 2º curso: 32 alumnos/@s
- b) **“Técnico Deportivo balonmán”:**
 - N1 alumnos/@sciclo inicial = 20.
 - N2 : alumnos/@s ciclo final = 0
- c) **“Técnico Deportivo fútbol”:**
 - N1: 8alumnos/@s
 - N2 : 0 alumnos/@s
- d) **“Técnico Superior en fútbol”:**
 - N3: 14alumnos/@s
- e) **Técnico Superior en Balonmán”:**
 - N3 0 alumnos/@s

TITORÍAS 2026-2027:

CURSO	TITOR/A
1º ESO A	Pérez Fernández de Córdoba, María de los Ojos Grandes
1º ESO B	Cortes Hernández, Eva María
1º ESO C	Núñez Pertejo, María Celia
1º ESO D	Solla Fontán, Begoña
2º ESO A	Fernandez Fernandez, Lucia
2º ESO B	Estévez Vila, Soledad María
2º ESO C	Touriño Touriño, Vanesa
2º ESO D	Justo San Martín, María Milagros
2º ESO E	Villaverde Lamas, María del Mar
3º ESO A	Fojo Lage, María Yolanda
3º ESO B	Mera Carrión, Marta
3º ESO C	Constantino Arriaga, María
3º ESO D	Corbacho Suso, Patricia
3º ESO E	Torres Chaves, María Natividad
4º ESO A	Fontoira Fernández, Alberto
4º ESO B	Estévez Cochón, Sabela
4º ESO C	Cristina Fraga Sanjurjo
4º ESO D	Wagstaff, Matthew John
4º ESO E	Froján García, Miguel
1º Bach A	Álvarez Fandiño, Roberto
1º Bach B	Iago Rodríguez-Doforno Paz
1º Bach C	Omil Vozmediano, Manuel
1º Bach D	García Maquieira, Félix Ángel
1º Bach E	Miguel Daporta Méndez
1º Bach F	Outón Barral, Ana María
2º Bach A	García Rey, Santiago
2º Bach B	Díaz Muñiz, Salomé
2º Bach C	Rodríguez Alonso, José Luis
2º Bach D	Rodríguez Blanco, Carlos Alfonso
2º Bach E	González Pérez, María Cristina
2º Bach F	Barral Betanzos, Ofelia
1º EASD	Jose Víctor Cimadevila
2º EASD	Telmo Silva Alonso

PROFESORADO:

Nº de profesores: o número total é de 86 profesores.

Departamentos didácticos: existen actualmente 17:

1)	Bioloxía-Xeoloxía	profesores
2)	Ed. Plástica e visual	profesores
3)	Economía	profesoras
4)	Educación Física	profesores
5)	Filosofía	profesores
6)	Física-Química	profesores
7)	Francés	profesores
8)	Inglés	profesores
9)	Latín e Grego	profesora
10)	Ling. e Lit. Castelá	profesores
11)	Ling. e Lit. Galega	profesores
12)	Matemáticas	profesores
13)	Música	profesores
14)	Orientación	profesores
15)	Relixión	profesores
16)	Tecnoloxía	profesores
17)	Xeografía e Historia	profesores

FAMILIAS.

- **ANPA:** existe actualmente. O centro a través dos seus órganos de goberno, continuará na liña de colaboración coa ANPA “o Verxel” buscando vías de comunicación, colaboración e facilitando medios para o cumprimento das súas funcións e obxectivos.
- **Participación no Consello Escolar:**
- **Escola de Pais.**
- **Participación nas decisións educativas dos seus fillos:** durante o desenvolvemento do curso escolar ben colgarase na Aula Virtual ben citarase periódicamente aos pais para proporcionarlles unha serie de directrices básicas para o correcto desenrolo escolar dos seus fillos/as.

ASOCIACIÓN DE ALUMNOS:

Na actualidade non existe asociación de alumnos, polo que un dos obxectivos do centro en Xeral, e do departamento de Orientación en concreto, será a potenciación da participación dos alumnos na vida do centro a través do fomento do asociacionismo pero sen imposicións.

Si temos a xuntanza de delegados/as das clases a través das cales nos transmiten as súas inquedanzas.

Para elo programaranse actividades no Plan de Centro e no Plan de Orientación que colaboren a fomentar a participación do alumno.

A elaboración dun periódico escolar(na Aula Virtual), o grupo de convivencia, o club de lectura, o clube de ciencia, o clube de cambio climático ou o Consello da Muller Nova poden ser actividades que potencien esta participación colectiva.

4. NECESIDADES PRIORITARIAS 2026-2027

As prioridades establécense a partir da Memoria 2025-2026, da revisión dos expedientes, da información dos centros adscritos, da avaliación inicial e das achegas do profesorado, alumnado e familias.

NECESIDADE	NIVEL	RESPOSTA PREVISTA	VINCULACIÓN
Diversidade crecente e aumento do alumnado con NEAE ou incorporación tardía	Alta	Detección inicial, actualización da información, resposta graduada e coordinación dos apoios	PAD
Transición e acollida do alumnado de nova incorporación	Alta	Intercambio de información, acollida, avaliación inicial e seguimento no primeiro trimestre	PAD / PAT
Coordinación entre profesorado, titorías e profesionais de apoio	Alta	Reunións planificadas, criterios compartidos e rexistro de acordos	POE / PAD
Convivencia, relación social, regulación emocional e benestar	Alta	Acción titorial preventiva e intervención individual ou grupal	PAT
Dificultades académicas, desmotivación, materias pendentes e hábitos de estudo	Alta	Seguimento nas avaliacións, medidas de apoio e actuacións sobre organización e aprendizaxe	PAD / PAT
Complexidade das decisións académicas e profesionais	Alta	Autocoñecemento, información progresiva, entrevistas e acompañamento nas transicións	POAP
Información e colaboración coas familias	Media-alta	Entrevistas, sesións informativas e acordos compartidos de intervención	Transversal
Coordinación con servizos e entidades externas	Media	Canles definidas de comunicación, autorización familiar e seguimento	POE

5. OBXECTIVOS PARA O CURSO 2026-2027.

Os **OBXECTIVOS DO POE** establécense como liñas marco de actuación do Departamento de Orientación. O seu desenvolvemento específico concrétase, segundo corresponda, no PAD, PAT e POAP, evitando duplicidades entre os diferentes documentos de planificación.

OBXECTIVO MARCO	CONCRECIÓN	VINCULACIÓN
1. Coordinar a resposta orientadora	Garantir unha actuación coherente entre DO, Equipo Directivo, tutorías e equipos docentes	POE
2. Detectar e valorar necesidades	Identificar de maneira temperá necesidades persoais, sociais, académicas e educativas	PAD
3. Favorecer unha resposta inclusiva	Axustar medidas, apoios e recursos e revisar a súa eficacia	PAD
4. Apoiar a acción tutorial	Proporcionar criterios, recursos e asesoramento ao profesorado tutor	PAT
5. Potenciar o desenvolvemento persoal e social	Favorecer autonomía, convivencia, benestar, responsabilidade e prevención	PAT
6. Acompañar a toma de decisións	Traballar autoconñecemento, exploración de opcións e decisións fundamentadas	POAP
7. Facilitar as transicións educativas	Acompañar os cambios de etapa, centro, itinerario ou modalidade	PAT / POAP
8. Reforzar a coordinación con profesorado e familias	Establecer canles eficaces de información, asesoramento e colaboración	Transversal
9. Coordinar a intervención externa	Colaborar con servizos educativos, sociais, sanitarios e outras entidades	POE
10. Avaliar a eficacia das actuacións	Valorar cumprimento, resultados e propostas de mellora	POE

Os **OBXECTIVOS ESPECÍFICOS**, actividades, procedementos e indicadores correspondentes á atención á diversidade, á acción tutorial e á orientación académica e profesional desenvolveranse nos respectivos PAD, PAT e POAP, aos que se remite este Plan de Orientación.

6. ÁMBITOS DE INTERVENCIÓN:

Estes ámbitos artículanse no Plan anual de actuacións, que identifica responsables, persoas destinatarias, temporalización e evidencias de seguimento.

ÁMBITO	FINALIDADE	DESENVOLVEMENTO
Coordinación e asesoramento ao centro	Garantir unha actuación coherente entre os diferentes órganos e profesionais	POE
Atención á diversidade	Detectar necesidades e organizar medidas, apoios, recursos e seguimento	PAD
Acción tutorial	Acompañar o desenvolvemento persoal, social e académico do alumnado	PAT
Orientación académica e profesional	Favorecer o autoconhecimento, a exploración de opcións e a toma de decisións	POAP
Familias e coordinación externa	Promover unha intervención compartida coas familias, centros adscritos e servizos externos	Transversal

7. PLAN ANUAL DE ACTUACIÓN 2026-2027.

O Plan anual organiza as actuacións prioritarias do Departamento de Orientación e establece para cada unha delas os responsables, as persoas destinatarias, a temporalización e as evidencias necesarias para o seu seguimento.

Guión visual do Plan anual:

BLOQUE	FINALIDADE	REFERENCIA
A. Planificación e coordinación	Organiza o Departamento e coordina a intervención	POE
B. Atención á diversidade	Detecta necesidades e articula medidas e apoios	PAD
C. Acción titorial	Acompaña o desenvolvemento persoal, social e académico	PAT
D. Orientación académica e profesional	Facilita o autocoñecemento e a toma de decisións	POAP
E. Familias e coordinación externa	Reforza a colaboración e a intervención compartida	Transversal
F. Seguimento e avaliación	Comproba resultados e establece melloras	Memoria

A. PLANIFICACIÓN E COORDINACIÓN

Organiza o Departamento e coordina a intervención.

Documento marco: POE

B. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Detecta necesidades e articula medidas e apoios.

Plan vinculado: PAD

C. ACCIÓN TITORIAL

Acompaña o desenvolvemento persoal, social e académico.

Plan vinculado: PAT

D. ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL

Facilita o autocoñecemento e a toma de decisións.

Plan vinculado: POAP

E. FAMILIAS E COORDINACIÓN EXTERNA

Reforza a colaboración e a intervención compartida.

Ámbito transversal

F. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Comproba resultados e establece melloras.

Memoria e propostas 2027-2028

Secuencia de traballo:

PLANIFICAR → DETECTAR → INTERVIR → ORIENTAR
→ COORDINAR → AVALIAR E MELLORAR

A. PLANIFICACIÓN E COORDINACIÓN.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
A1. Analizar a Memoria 2025-2026 e concretar as prioridades do novo curso	Xefatura e DO	Comunidade educativa	1-4 set.	Prioridades 26-27
A2. Organizar o reparto de niveis, funcións, apoios e coordinacións	Xefatura DO, Equipo Directivo e DO	Profesorado e alumnado	1-8 set.	Cadro organizativo e horarios
A3. Actualizar o POE e coordinalo co PAD, PAT e POAP	Xefatura DO e responsables dos plans	Comunidade educativa	Set.; revisión en xan. e abr.	Documentos incorporados á PXA
A4. Celebrar as reunións ordinarias do Departamento	Xefatura e DO	Departamento de Orientación	Mensual, set.-xuño	Orde do día, actas e acordos
A5. Coordinar a intervención co Equipo Directivo e coa Xefatura de Estudos	Xefatura DO, Dirección e XE	Centro educativo	Set.-xullo	Rexistro de acordos
A6. Participar na CCP e nos órganos de coordinación pedagóxica	Xefatura DO	Profesorado e departamentos	Segundo calendario	Actas, propostas e materiais
A7. Coordinar o seguimento do alumnado coas titorías e equipos docentes	Orientadores/as, titorías, equipos docentes e convivencia	ESO e Bacharelato	Semanal na ESO; mensual e avaliacións	Reunións, acordos e medidas

B. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE — PAD.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
B1. Revisar expedientes, informes e información de transición	Orientadores/as e XE	Nova incorporación e NEAE	Set. e novas incorporacións	Expedientes revisados
B2. Actualizar o rexistro de NEAE e as sínteses para o profesorado	DO e PTs	Profesorado e alumnado con NEAE	Set.-out.; revisión tras avaliacións	Rexistro e documentación confidencial
B3. Detectar necesidades persoais, sociais, académicas ou educativas	Titorías, equipos docentes e DO	Todo o alumnado	Ata finais de set. e durante o curso	Avaliación inicial, entrevistas e acordos
B4. Realizar avaliacións psicopedagógicas e actualizar informes	Orientadores/as	Alumnado que precise valoración	Durante o curso, segundo prioridade	Informe e devolución da información
B5. Aplicar medidas ordinarias e extraordinarias de atención á diversidade	DO, XE e equipos docentes	Alumnado con necesidade de apoio	Set.-out. e tras cada avaliación	Medidas rexistradas e revisión
B6. Organizar os apoios de PT e coordinar a intervención educativa	XE, DO e PTs	Alumnado que recibe apoio	Primeira quincena de set.; revisión trimestral	Horarios e rexistros de seguimento
B7. Realizar o seguimento dos casos de especial complexidade	Orientadores/as, titorías, PTs e XE	Alumnado seleccionado	Durante todo o curso	Ficha de caso, acordos e evolución
B8. Elaborar informes finais e previsións de apoio	DO, PTs e equipos docentes	Alumnado con NEAE	Maio-xuño	Informes e proposta de recursos 27-28

C. ACCIÓN TITORIAL — PAT.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
C1. Desenvolver actuacións de acollida, integración e coñecemento do centro	Titorías, DO e Equipo Directivo	Nova incorporación, especialmente 1º ESO e 1º Bach.	9-10 set.	Actividades e incidencias
C2. Facilitar ás titorías a planificación e os materiais de acción tutorial	DO e XE	Titores e titoras	Plan inicial en set.; entrega mensual	Repositorio e rexistro de entrega
C3. Desenvolver actividades de convivencia, habilidades sociais, benestar e prevención	Titorías, DO e entidades colaboradoras	ESO e Bacharelato	Out.-maio	Participación e valoración
C4. Coordinar programas sobre adiccións, igualdade, saúde, convivencia e prevención da violencia	DO, benestar, titorías e entidades	Alumnado seleccionado	Nov.-maio	Calendario, materiais e valoración
C5. Avaliar a acción tutorial e introducir os axustes necesarios	DO, XE e titorías	Profesorado tutor e alumnado	Mensual e revisión trimestral	Actividades, dificultades e cambios

D. ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL — POAP.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
D1. Desenvolver actividades progresivas de autoconhecimento e toma de decisións	Orientadores/as e titorías	ESO e Bacharelato	Nov.-maio	Cuestionarios e producións
D2. Informar sobre materias, itinerarios e opcións ao remate de 2º e 3º ESO	Orientadores/as e titorías	2º e 3º ESO	Maio-xuño	Sesións, materiais e cuestionarios
D3. Acompañar a elección posterior a 4º ESO	Orientadores/as	4º ESO e familias	Abr.-xuño; intensificación maio-xuño	Sesións, entrevistas e decisións
D4. Traballar a planificación académica e a exploración vocacional	Orientadores/as e titorías	1º Bacharelato	Contacto en dec.; desenvolvement o maio-xuño	Actividades e entrevistas
D5. Informar sobre PAU, NERTA, FP, universidade, bolsas e admisión	Orientadores/as	2º Bacharelato e familias	Out.-xuño, segundo convocatorias	Presentacións, guías e consultas
D6. Realizar entrevistas individuais de orientación	Orientadores/as	Alumnado que o solicite ou precise	Durante todo o curso	Ficha de entrevista e acordos
D7. Organizar charlas, visitas e actividades de exploración	DO e entidades colaboradoras	4º ESO e Bacharelato	Preferentemente feb.-maio	Calendario, participación e valoración

E. FAMILIAS E COORDINACIÓN EXTERNA.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
E1. Informar e asesorar individualmente as familias	Orientadores/as, tutorías e XE	Familias	Durante o curso, con cita previa	Entrevista, acordos e seguimento
E2. Desenvolver sesións sobre transicións, itinerarios e toma de decisións	DO, Equipo Directivo e tutorías	Familias de 1º ESO, 4º ESO e Bach.	Inicio de curso e mar.-maio	Convocatoria, asistencia e valoración
E3. Coordinar actuacións con servizos educativos, sanitarios, sociais e entidades	DO e Equipo Directivo	Alumnado e familias que o precisen	Durante todo o curso	Autorizacións, contactos e acordos

F. SEGUIMIENTO, AVALIACIÓN E MEMORIA.

ACTUACIÓN	RESPONSABLES	DESTINATARIOS	TEMPORALIZACIÓN	EVIDENCIA
F1. Revisar trimestralmente o grao de cumprimento do Plan anual	Xefatura e DO	Departamento de Orientación	Dec., mar. e xuño	Actuacións realizadas e pendentes
F2. Integrar a avaliación do PAD, PAT e POAP na valoración global	Responsables dos plans e Xefatura DO	Comunidade educativa	Trimestral e final en xuño	Síntese de resultados e dificultades
F3. Elaborar a Memoria final e as propostas de mellora	Xefatura e DO	Equipo Directivo e órganos do centro	22 xuño-5 xullo 2027	Memoria entregada antes do 5 de xullo

Código de seguimento

REALIZADA	PARCIALMENTE	NON REALIZADA
-----------	--------------	---------------

8. AVALIACIÓN E INFORME FINAL.

A avaliación do Plan de Orientación terá carácter continuo, práctico e orientado á mellora, permitindo comprobar o grao de desenvolvemento das actuacións previstas, a súa adecuación ás necesidades detectadas e os resultados acadados.

Realizarase en tres momentos:

MOMENTO	FINALIDADE	EVIDENCIAS
Inicial	Axustar a planificación ás necesidades do curso	Expedientes, Memoria anterior, avaliación inicial e achegas dos distintos axentes
Continua	Comprobar o desenvolvemento e introducir modificacións	Reunións, rexistros, entrevistas, seguimento de casos e actividades
Final	Valorar resultados e formular propostas para o curso seguinte	Cumprimento, participación, dificultades e propostas 2027-2028

Rexistro de seguimento das actuacións:

O seguimento do POE realizarase a partir dunha **matriz común** que permita vincular a planificación anual coa avaliación final:

ACTUACIÓN	ESTADO	RESULTADO OU EVIDENCIA	DIFICULTADES	DECISIÓN 27-28
	Realizada / Parcial / Non realizada			Manter / Modificar / Suprimir / Incorporar

Indicadores de avaliación en seis bloques:

CRITERIO	INDICADOR
Cumprimento	Grao de execución e adecuación dos prazos
Adecuación	Correspondencia entre necesidades e actuacións
Participación e coordinación	Implicación dos axentes e funcionamento das canles
Resultados	Consecución dos obxectivos, utilidade e impacto
Recursos e procedementos	Adecuación de materiais, instrumentos e canles
Mellora	Dificultades, necesidades non cubertas e cambios necesarios

Avaliación dos plans vinculados:

O seguimento do POE integrárase coa avaliación dos plans específicos que o desenvolven —PAD, PAT e POAP—.

As conclusións máis relevantes destes plans incorporaranse á avaliación global do Departamento de Orientación, evitando duplicar información xa recollida nos seus respectivos documentos.

Informe final:

Ao remate do curso elaborárase unha **valoración global** que recollerá:

Grao De Cumprimento Do POE → Actuacións Realizadas → Resultados Acadados → Dificultades Detectadas → Necesidades Non Cubertas → Propostas De Mellora Para 2027-2028.

A avaliación entendida coma un **circuito cerrado**:

Necesidade → Actuación → Seguimento → Evidencia → Valoración → Mellora.

Esta valoración constituirá a base para a elaboración da Memoria do Departamento e para a planificación do seguinte curso.

9. DOCUMENTOS VINCULADOS

DOCUMENTO	FINALIDADE	CONTIDOS PRINCIPAIS
PAD	Resposta educativa á diversidade	Detección, valoración, medidas, apoios, recursos e seguimento
PAT	Desenvolvemento persoal social e académico	Acollida, convivencia, aprendizaxe, benestar, igualdade e prevención
POAP	Orientación académica e profesional	Autocoñecemento, exploración, decisións e transicións

O POE actúa como documento marco. Os contidos específicos desenvolveranse nos plans correspondentes e as súas conclusións incorporaranse á avaliación global do Departamento, evitando duplicidades.

Pontevedra, 18 de Setembro de 2026

O xefe do Departamento de Orientación

José Adolfo Barreiro Huerga

PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

ANO ESCOLAR 2026-2027.

PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

1. Marco Normativo e Principios.
2. Identificación e valoración das necesidades.
3. Obxectivos.
4. Criterios para organización e distribución dos recursos e aplicación das medidas propostas .
5. Ámbitos de actuación do pa.d. 26-27.
6. Mecanismos de coordinación e colaboración internos, e cos centros adscritos ou de adscrición.
7. Canles de colaboración coas nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado e cos diferentes servizos externos ao centro.
8. Seguimento, avaliación e mellora do pa.d.
9. Protocolos para a solicitude e/ou autorización das medidas extraordinarias.

1. MARCO NORMATIVO E

PRINCIPIOS.

<<Non se trata de que todo o alumnado aprenda do mesmo xeito, senón de crear as condicións para que cada alumno e alumna poida aprender, participar e progresar.>>

O **Plan Xeral de Atención á Diversidade** é o instrumento que organiza a resposta educativa do centro ás necesidades de todo o alumnado, adaptando as actuacións, medidas e recursos ás súas características persoais e educativas.

A súa **finalidade** é construír unha resposta baseada na equidade, a inclusión e a igualdade de oportunidades, entendendo a diversidade como unha realidade propia de calquera aula e non como unha situación excepcional.

O PAD debe concretar:

- a) As necesidades e características do centro.
- b) As medidas e programas de atención á diversidade.
- c) A organización e optimización dos recursos.
- d) A coordinación e colaboración coas familias.
- e) Os mecanismos de seguimento e avaliación.

A súa **elaboración e desenvolvemento** toma como referencia fundamental o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, e a Orde do 8 de setembro de 2021, que regula e desenvolve a atención á diversidade nos centros educativos de Galicia.

2. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN

DAS NEE / NEAE NESTE 2026-2027.

A identificación das necesidades constitúe o punto de partida para axustar a resposta educativa do centro. Esta detección realízase a partir da información procedente dos centros adscritos, dos expedientes académicos, da avaliación inicial, da observación do profesorado, das entrevistas co alumnado e as familias e, cando procede, da avaliación psicopedagóxica.

Realidade detectada:

Nos últimos cursos obsérvanse algunhas tendencias que condicionan especialmente a resposta á diversidade:

- Incremento e maior complexidade das NEE e NEAE;
- Aumento do alumnado de incorporación tardía ou procedente do estranxeiro, nalgúns casos con descoñecemento das linguas de aprendizaxe;
- Incorporación de alumnado ao longo do curso con información previa limitada;
- Presenza de necesidades relacionadas coa aprendizaxe, desenvolvemento persoal, situación emocional, social ou familiar;
- Necesidade dunha coordinación cada vez maior entre centro, familias, centros adscritos e servizos externos.

Necesidades que se derivan desta realidade detectada:

Ditas necesidades requiren:

➔ Detección Temprá + Resposta Flexible + Coordinación + Optimización Dos Recursos + Seguimento Continuado.

É dicir, identificar canto antes as necesidades, determinar a medida máis axeitada e revisar periodicamente se esa resposta está a resultar eficaz.

Resposta prioritaria do centro:

A intervención orientarase prioritariamente cara a:

➔ Prevención e Detección → Medidas Ordinarias → Apoios Específicos → Medidas Extraordinarias cando sexan necesarias → Seguimento e Revisión.

Deste xeito, a intensidade da resposta educativa adaptarase ás necesidades reais de cada alumno ou alumna, priorizando sempre as actuacións máis inclusivas e normalizadoras.

NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Dificultades de lectura-escritura / razoamento lóxico									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Dislexia									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	TDA / TDAH									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	TDAH + dislexia									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Outras dificultades de aprendizaxe									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Discalculia ★									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Disgrafía / disortografía ★									
NEURODESENVOLVIMENTO E APRENDIZAXE	Trastorno do desenvolvemento da coordinación / dispraxia ★									
ALTAS CAPACIDADES	Altas capacidades (AACC)									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Protocolo de risco suicida									

BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Protocolo de identidade de xénero									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Sintomatoloxía ansioso-depresiva									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Dificultades de conduta									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Alerta Escolar									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Outras dificultades emocionais / de saúde mental con impacto educativo ★									
BENESTAR EMOCIONAL, CONDUTA E PROTOCOLOS	Enfermidade crónica ou hospitalización prolongada ★									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Situación familiar complexa									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Desvantaxe socioeducativa									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Incorporación tardía ao sistema educativo									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Descoñecemento das linguas de aprendizaxe ★									

CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Desfase escolar / curricular de 1 ano									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Desfase escolar / curricular de 2 anos									
CONTEXTO SOCIOFAMILIAR E ESCOLARIZACIÓN	Absentismo escolar / risco de abandono ★									
OUTRAS / COMBINADAS	Outros									
OUTRAS / COMBINADAS	Combinación de varias necesidades / diagnósticos									
TOTAL	TOTAL DE REXISTROS POR ENSINANZA	0	0	0	0	0	0	0	0	

NOTA: un mesmo alumno/a pode figurar en máis dunha casuística; os totais representan rexistros, non necesariamente alumnado único.

***COMBINACIÓN DE VARIOS DIAGNÓSTICOS.**

ACTUALIZADO A **de setembro de 2026**

Por razóns de CONFIDENCIALIDADE E PROTECCIÓN DOS DATOS PERSOAIS DO ALUMNADO, na versión pública deste documento recóllense unicamente as categorías xerais de *necesidades con presenza detectada* no centro, sen datos cuantitativos nin información individualizada.

A información completa permanece custodiada polo Departamento de Orientación e actualízase ao longo do curso.

3.OBXECTIVOS DO P.A.D.

A diversidade non é unha excepción que haxa que atender cando aparece unha dificultade; é a realidade diaria das aulas. Por iso, o reto do centro non é que todo o alumnado aprenda do mesmo xeito, senón garantir que cada alumno e alumna atope as condicións, os apoios e as oportunidades necesarias para avanzar, participar e desenvolver ao máximo as súas capacidades.

Obxectivo principal:

Garantir unha resposta educativa inclusiva, equitativa e axustada ás necesidades de todo o alumnado, favorecendo a súa participación, aprendizaxe, desenvolvemento persoal e progreso académico mediante unha intervención coordinada, preventiva e flexible.

Obxectivos secundarios:

- 1) Detectar de maneira temperá as necesidades educativas, persoais, sociais ou emocionais do alumnado, especialmente nos momentos de incorporación e transición entre etapas.
- 2) Axustar a resposta educativa ás características, capacidades, ritmos de aprendizaxe e necesidades de cada alumno e alumna.
- 3) Priorizar as medidas ordinarias e inclusivas, recorrendo ás medidas extraordinarias cando as necesidades do alumnado así o requiran.
- 4) Organizar e coordinar os recursos e apoios dispoñibles no centro, procurando unha utilización eficaz e flexible dos mesmos.
- 5) Favorecer a inclusión, participación e autonomía do alumnado, reducindo as barreiras que poidan dificultar a súa aprendizaxe ou integración na vida do centro.
- 6) Asesorar e acompañar ao profesorado na identificación de necesidades e na adopción de estratexias metodolóxicas, organizativas e de avaliación axeitadas.
- 7) Impulsar a coordinación entre profesorado, titorías, Departamento de Orientación, Equipo Directivo, familias e servizos externos, garantindo unha resposta coherente e compartida.
- 8) Realizar o seguimento e avaliación das medidas adoptadas, valorando a súa eficacia e introducindo os cambios necesarios para mellorar a resposta educativa.

4. CRITERIOS PARA ORGANIZACIÓN E DISTRIBUCIÓN DOS RECURSOS E APLICACIÓN DAS MEDIDAS PROPOSTAS.

A resposta á diversidade organizarase seguindo unha xerarquía progresiva de intervención, procurando que cada medida responda ás necesidades reais do alumnado e que a intensidade do apoio aumente só cando resulte necesario. Priorizaranse sempre as actuacións preventivas, inclusivas e ordinarias antes de recorrer a medidas extraordinarias.

XERARQUÍA PARA A TOMA DE DECISIÓNS

1. Identificar a necesidade:

- ✚ Detectar as dificultades, capacidades, necesidades educativas, persoais ou sociais do alumnado a partir da información dispoñible, da avaliación inicial, da observación e do seguimento educativo.

2. Valorar a intensidade do apoio necesario:

- Determinar se a necesidade pode ser atendida mediante axustes na aula ordinaria ou require unha intervención máis específica, tendo en conta.
- Características e evolución do alumnado.
- Impacto da dificultade na aprendizaxe e participación.

- Medidas aplicadas previamente.
- Información do equipo docente, familia e Departamento de Orientación.

3. Priorizar as medidas ordinarias:

Aplicar, sempre que sexa posible, medidas inclusivas dentro do contexto ordinario:

- Adaptación metodolóxica;
- Flexibilización de tempos, instrumentos e procedementos de avaliación.
- Reforzo educativo.
- Apoio dentro da aula.
- Agrupamentos e organización flexible.
- Metodoloxías inclusivas e cooperativas.
- Programas de reforzo ou enriquecemento.

4. Incorporar medidas extraordinarias cando sexa necesario:

Cando as medidas ordinarias resulten insuficientes e a valoración das necesidades así o determine, poderán adoptarse medidas extraordinarias conforme á normativa vixente, entre elas:

- ❖ Adaptación curricular.
- ❖ Agrupamento flexible.
- ❖ Apoio especializado de pt e/ou al.
- ❖ Flexibilización da escolarización.
- ❖ Programas específicos ou outras medidas previstas normativamente.

5. Asignar os recursos dispoñibles:

A organización dos recursos realizarase atendendo á necesidade educativa e á intensidade do apoio requirido, procurando:

- a) Unha distribución equilibrada do alumnado.
- b) Unha utilización eficaz dos recursos humanos.
- c) A maior presenza posible dos apoios en contextos inclusivos.
- d) A coordinación entre profesorado, titorías, especialistas e departamento de orientación.

6. Realizar seguimento e revisión:

Toda medida será obxecto de seguimento periódico para valorar a súa eficacia.

- MANTER → MODIFICAR → INTENSIFICAR → REDUCIR → RETIRAR

A decisión adoptarase en función da evolución do alumnado, da consecución dos obxectivos previstos e da información achegada polos profesionais e persoas implicadas.

Todas estas M.A.D. se concretan da seguinte forma neste 2026-2027:

Medidas curriculares para o tratamento da Diversidade:

- a) **Acción Tutorial:** coñecemento do alumno; relación co grupo – clase; relación coas familias; relación co equipo docente.
- b) **Medidas Individuais** (de adaptación ao currículo): reforzos educativos e adaptacións curriculares, asistencia a aula de PT, coidadora@ , intérprete de linguaxe de signos...
- c) **A Opcionalidade** (francés VS Reforzo e Apoio en Linguas; proxecto competencial VS relixión; optatividade na ESO segundo lexislación actual , Programa de diversificación curricular en 3º e 4º ESO (non neste 26-27), itinerarios académicos e itinerario orientador á fp en 4º ESO, optatividade en 4º ESO e 1º e 2º Bach.

Medidas organizativas para o tratamento da Diversidade:

- a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- b) Adecuación das programacións didácticas a casuística do alumnado.
- c) Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación.
- d) A aula de apoio para o alumnado con dificultades de aprendizaxe: plans apoio.
- e) Agrupamentos Específicos en 1º ESO.
- f) Reforzo e Apoio VS Francés : que se fará en Lingua Galega en 1º e 2º de ESO
- g) Programa de Enriquecemento Curricular neste 26-27.
- h) Itinerarios orientados á fp en en 4º ESO.
- i) Desdobres en 5 grupos en 2º ESO.

Atención a alumnos con necesidades educativas especiais:

- a) Avaliacións psicopedagóxicas.
- b) Reforzos educativos na aula ordinaria.
- c) Mestras de Pedagogía Terapéutica (dentro e fóra da aula).
- d) Coidado@ e ILS.
- e) Medidas curriculares e organizativas (reforzos educativos, acs, aula pt, desdobres, agrupamentos...)
- f) Principios e Obxectivos Xerais e Específicos.
- g) Criterios de Avaliación.

Criterios para a formación de grupos atendendo á diversidade do alumnado.

Asesoramiento e posta en marcha do alumnado que formará cada grupo clase en ESO partindo da base dos criterios:

1. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN), certificados de minusvalía e MAD extraordinarias.
2. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD extraordinarias.
3. Alumnado que presenta episodios frecuentes de conflictividade.
4. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD ordinarias fóra da aula (Pt e AL).
5. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN e MAD ordinarias fóra da aula (Pt ou AL).
6. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD ordinarias dentro da aula (Pt e AL).
7. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD ordinarias dentro da aula (Pt ou AL).
8. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD ordinarias dentro da aula (reforzó educativo por parte do/da mestre/a titor/a por promoción por imperativo legal con suspensos).
9. Alumnos con n.e.e (valorados polo departamento de orientación dos centros adscritos/IES SÁNCHEZ CANTÓN) e MAD ordinarias dentro da aula (reforzó educativo por parte do/da mestre/a titor/a por promoción por imperativo legal con suspensos).
10. Outros criterios: optatividade, paridade, irmáns xemelgos / mellizos (xuntos salvo petición expresa da familia), acceso específico a unha/s aulas, recomendacións do titor anterior.

5. ÁMBITOS DE ACTUACIÓN P.A.D. 26-27.

As actuacións do PAD organízanse en seis grandes ámbitos de intervención, co obxectivo de facilitar unha resposta coordinada, flexible e comprensible ás necesidades do alumnado.

Cadro resumo ámbitos de actuación do P.A.D.

ÁMBITO	ACTUACIÓNS PRINCIPAIS	RESPONSABLES	TEMPORALIZACIÓN
1. Detección e avaliación	○ Revisión da información do alumnado. ○ Avaliación inicial. ○ Detección de necesidades; ○ Avaliacións psicopedagóxicas. ○ Actualización de informes e valoracións.	➔ Orientación. ➔ Titorías. ➔ Profesorado. ➔ PT. ➔ Xefatura de Estudos.	➔ Inicio de curso e durante todo o ano
2. Resposta educativa e medidas	○ Proposta, aplicación e revisión de reforzos, adaptacións, agrupamentos, exencións, apoio PT/AL e demais medidas ordinarias ou extraordinarias.	➔ Orientación. ➔ Xefatura de Estudos. ➔ Profesorado. ➔ PT/AL.	➔ Todo o curso
3. Apoio e inclusión	○ Organización dos apoios; intervención dentro e fóra da aula; materiais adaptados; metodoloxías inclusivas; apoio ao alumnado con NEE/NEAE.	➔ PT/AL. ➔ Profesorado. ➔ Orientación.	➔ Todo o curso
4. Coordinación docente	○ Reunións con titorías e equipos docentes; asesoramento metodolóxico; coordinación das medidas; participación nas avaliacións; seguimento dos acordos.	➔ Orientación. ➔ Titorías. ➔ Profesorado. ➔ Xefatura de Estudos.	➔ Todo o curso e tras as avaliacións
5. Familias e servizos externos	○ Información ás familias; entrevistas e acordos; seguimento das medidas; coordinación con servizos sociais, sanitarios, EOE e outras entidades.	➔ Orientación. ➔ Titorías. ➔ Equipo Directivo.	➔ Segundo necesidades
6. Transicións, seguimento e avaliación	○ Coordinación cos centros adscritos; acollida e transición entre etapas; revisión trimestral das medidas; avaliación do PAD e propostas de mellora.	➔ Orientación, ➔ Equipo Directivo, ➔ Titorías, ➔ Centros Adscritos	➔ Inicio, ao longo e final de curso

6. MECANISMOS DE COORDINACIÓN E COLABORACIÓN INTERNOS, E COS CENTROS ADSCRITOS OU DE ADSCRICIÓN.

A atención á diversidade require unha resposta compartida. A coordinación non se entende como unha sucesión de reunións, senón como un proceso de detección, toma de decisións, aplicación de medidas e seguimento, no que cada profesional coñece o seu papel e os acordos quedan claramente definidos.

Circuíto de coordinación:

Detectar → Compartir Información → Acordar → Actuar → Revisar

NIVEL DE COORDINACIÓN	FINALIDADE	PARTICIPANTES	MOMENTO	RESULTADO
Titoría – Equipo docente	Detectar necesidades, analizar evolución e acordar respostas educativas	Titor/a · Profesorado	Ao longo do curso e nas avaliacións	Acordos de actuación
Orientación – Titorías	Analizar demandas, asesorar e realizar seguimento do alumnado	Orientación · Titorías	De forma periódica e segundo necesidades	Proposta / revisión de medidas
Orientación – Equipo docente	Coordinar medidas, apoios e adaptacións	Orientación · Profesorado · PT/AL	Cando a situación o requira	Resposta educativa coordinada
Convivencia	Analizar situacións persoais, sociais ou de convivencia que afecten ao alumnado	Equipo de convivencia · Orientación · Xefatura	Reunións periódicas	Actuacións e seguimento
Avaliacións	Valorar evolución e eficacia das medidas aplicadas	Equipo docente · Titoría · Orientación	Inicial e trimestral	Manter · modificar · intensificar · reducir · retirar
Coordinación específica	Dar resposta a necesidades ou incidencias concretas	Profesionais implicados	Segundo necesidade	Acordos concretos e responsables
Centros adscritos	Facilitar a incorporación e continuidade educativa do alumnado	Orientación · Titorías · Equipos directivos dos centros	Especialmente 3º trimestre	Transmisión de información e planificación da acollida

Coordinación con centros adscritos:

MOMENTO	ACTUACIÓN	FINALIDADE
1º trimestre	Contacto e presentación do/a orientador/a responsable de 1º ESO	Establecer canles de coordinación
Maio–xuño	Xornadas de acollida do alumnado dos centros adscritos	Coñecer o centro e facilitar a transición a ESO
Xuño	Reunión con titorías e orientación dos centros adscritos	Intercambiar información educativa relevante do alumnado que se incorpora
Inicio do curso seguinte	Revisión da información recibida e coordinación das medidas necesarias	Garantir continuidade na resposta educativa

A coordinación será útil cando cada reunión remate sabendo:

QUE DETECTAMOS → QUE ACORDAMOS → QUEN ACTÚA → CANDO SE REVISALA

7.CANLES DE COLABORACIÓN COAS NAIS, PAIS OU TITORES E TITORAS LEGAIS DO ALUMNADO E COS DIFERENTES SERVIZOS EXTERNOS AO CENTRO.

A colaboración coas familias constitúe un elemento esencial para garantir unha resposta educativa coherente e continuada. A súa participación non se limitará á recepción de información, senón que favorecerá o intercambio de información, a toma compartida de acordos e o seguimento das medidas adoptadas.

A coordinación desenvolverase especialmente en catro momentos:

MOMENTO	FINALIDADE	RESPONSABLES	REXISTRO
<u>DETECCIÓN</u>	Recoller información relevante sobre a situación persoal, escolar ou familiar do alumnado.	Titoría / Orientación	Entrevista ou rexistro de demanda
<u>VALORACIÓN</u>	Compartir resultados, necesidades detectadas e posibles propostas de intervención.	Orientación / Titoría	Rexistro de reunión
<u>APLICACIÓN DE MEDIDAS</u>	Informar e, cando corresponda, recoller conformidade, autorización ou coñecemento das medidas propostas.	Orientación / Xefatura de Estudos	Documento específico da medida
<u>SEGUIMENTO E REVISIÓN</u>	Valorar a evolución, revisar acordos e introducir modificacións cando sexa necesario.	Titoría / Orientación / Profesorado implicado	Rexistro de seguimento

Principios de coordinación coas familias:

A relación coas familias basearase en:

➔ Informar → escoitar → acordar → actuar → revisar.

1. Información clara e comprensible sobre as necesidades detectadas e as medidas propostas.
2. Participación da familia na achega de información relevante sobre o alumnado.
3. Acordos concretos, evitando reunións meramente informativas.
4. Coordinación entre familia, titoría, profesorado e Departamento de Orientación.
5. Seguimento periódico das medidas adoptadas.
6. Rexistro dos acordos e compromisos establecidos.

7. Respecto permanente á confidencialidade e protección dos datos persoais.

Canles de comunicación: entrevista presencial · teléfono · correo electrónico · abalar

O PAD establece que as familias deben ser informadas tanto dos procedementos de detección como dos resultados da identificación e das medidas propostas.

A canle empregada adaptarase á natureza da información, priorizando a entrevista presencial ou telefónica cando sexa necesario garantir unha comunicación directa, comprensible e confidencial.

A clave sería que este apartado deixase de responder só a “¿Como falamos coas familias?” e pasase a responder a catro preguntas moito máis útiles:

→ QUE COMPARTIMOS → QUEN PARTICIPA → CANDO O FACEMOS → QUE ACORDO QUEDA.

8. SEGUIMIENTO, AVALIACIÓN

E MELLORA DO PA.D.

O seguimento do **Plan de Atención á Diversidade** realizarase de forma continua ao longo do curso, cunha revisión específica ao remate de cada trimestre por parte do Departamento de Orientación. Os resultados máis relevantes trasladaranse á Dirección e teranse en conta no seguimento da Programación Xeral Anual.

A avaliación terá como **finalidade** comprobar se as medidas adoptadas responden ás necesidades detectadas e se están a favorecer o progreso, a participación e a inclusión do alumnado.

Indicadores de seguimento:

QUE SE AVALÍA	INDICADORES
Detección de necesidades	○ Necesidades identificadas na avaliación inicial e ao longo do curso.
Aplicación das medidas	○ Medidas ordinarias e extraordinarias postas en marcha.
Eficacia das medidas	○ Evolución do alumnado: mantemento, mellora ou necesidade de modificación da resposta.
Seguimento	○ Medidas revisadas nas avaliacións e reunións de coordinación.
Coordinación	○ Reunións realizadas entre profesorado, titorías, Convivencia, Orientación e outros profesionais.
Familias	○ Información, participación e acordos establecidos coas familias.
Axuste da resposta	○ Medidas mantidas, modificadas, intensificadas, reducidas ou retiradas.
Transición entre etapas	○ Incidencias detectadas e resposta dada na incorporación de novo alumnado.
Valoración profesional	○ Grao de utilidade e adecuación das medidas segundo o profesorado implicado.

Revisión das medidas: Toda medida aplicada será revisada periodicamente para decidir:

➔ Manter → Modificar → Intensificar → Reducir → Retirar

A decisión basearase na evolución do alumnado e na información recollida polo profesorado, titoría, Departamento de Orientación e familia.

AVALIACIÓN FINAL:

Ao remate do curso, o Departamento de Orientación realizará unha valoración global da concreción anual do PAD, que se incorporará á Memoria do Departamento.

Esta valoración recollerá de forma sintética:

✚ Logros Acadados · Dificultades Detectadas · Medidas Eficaces · Medidas a Revisar
· Propostas de Mellora para o Curso Seguinte.

9. PROTOCOLOS PARA A SOLICITUDE E/OU AUTORIZACIÓN DAS MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.

Dentro dos protocolos para as medidas de atención á diversidade para este 2026-2027 recollemos:

- Anexo I: Rexistro encontros familias – orientadores.
- Anexo II: Solicitud de Avaliación Psicopedagóxica.
- Anexo III: Agrupamento Flexible.
- Anexo IV: Adaptación curricular.
- Anexo V: Exención de 2ª Lingua Estranxeira – francés.
- Anexo VI: Atención por parte da profesora de Pedagogía Terapéutica.
- Anexo VII: Rexeitamento dunha medida de atención á diversidade.

REXISTRO ENCONTROS FAMILIAS – ORIENTADORES

A) ASISTENTES:

D/Da e

D/Da

País do Alumno/a

Do Curso e Grupo Titor/a

Data Encontro

Petición da Cita: ☐ Solicitada pola Familia
 ☐ Solicitada polo Orientador/a

B) MOTIVO DO ENCONTRO:

.....

.....

.....

C) COÑECEMENTO PREVIO DO TEMA CO QUE CONTA ORIENTACIÓN:

.....

.....

.....

D) DOCUMENTACIÓN APORTADA POLA FAMILIA *(Informes médicos, probas psicolóxicas, outros documentos...):*

.....

.....

.....

E) ACORDOS E COMPROMISOS DA FAMILIA:

.....

.....

.....

F) RESPOSTA DE ORIENTACIÓN Á CONSULTA *(Actuacións, Protocolos, Procedementos...):*

.....

.....

.....

PROTOCOLO DE DERIVACIÓN DO ALUMNADO AO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

DEMANDA Nº:

Datos do alumno/a			
Apelidos:		Nome:	
Curso:		Data nacemento:	
Data da demanda			

Derivado por (márquese o que proceda):			
☐	Titor	☐	Profesor da materia de:
☐	Solicitude dos Pais		
Nome e apelidos			
Se procede autorización dos pais/nais ou titores legais para pasar as probas necesarias o/a alumno/a			
Forma de autorización e o día telefónica / presencial			

Motivo da demanda: (explica brevemente o motivo que leva a pedir a intervención)

Tipo de actuación solicitada ao departamento de orientación se é o caso:

Entrevista co alumno/a

Entrevista coa familia

Entrevista co titor/equipo docente

Entrega de materiais

Avaliación psicopedagóxica do alumno/a

Definir as dificultades académicas

Pasar probas para detectar algún problema.....

En PONTEVEDRA , ade de 2026/2027.

O profesor/a:

Titor/a:

Asdo.:

RESPOSTA DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Á DEMANDA Nº:

Datos do alumno/a			
Apelidos:		Nome:	
Curso:		Data nacemento:	
Data da demanda			

Derivado por (márquese o que proceda):			
☐	Titor	☐	Profesor da materia de:
☐	Solicitud dos Pais		
Nome e apelidos			
Se procede autorización dos pais/nais ou titores legais para pasar as probas necesarias o/a alumno/a			
Forma de autorización e o día telefónica / presencial			

Motivo da demanda: (explica brevemente o motivo que leva a pedir a intervención)

Proceso de avaliación . Entrevistas. Probas que se lle pasaron:

Resultados do proceso de avaliación. Resultados das probas:

Acordos:

Revisión dos acordos:

Información as familias:

AGRUPAMENTOS FLEXIBLES 1º ESO

Curso 2026 - 2027

ALUMNO/A:

CURSO ESCOLARIZADO NO 26-27: 1º ESO GRUPO .

TITOR/A:

PROPOSTA DE AGRUPAMENTO ESPECÍFICO:

→ MATEMÁTICAS

X

→ LINGUA CASTELÁ

X

→ LINGUA INGLESA

INFORMAMOSLLES da proposta de que o seu fillo ou filla curse en **1º da ESO** a área indicada nun **Agrupamento Específico**, segundo as normas de atención á diversidade dadas pola Consellería de Educación **recollidas NO ARTIGO 56 da ORDE do 8 de setembro de 2021**, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

O Agrupamento Específico é unha medida extraordinaria de atención á diversidade prevista para que o alumno/a, dentro dun grupo máis reducido, teña unha atención máis específica e unha maior posibilidade de acadar os obxectivos establecidos nesta etapa educativa, mellorando o seu rendemento académico na área proposta.

Cabe sinalar que o non aproveitamento da medida por parte do/da alumno/a causará a súa baixa e volta ao grupo ordinario.

A asistencia a un agrupamento flexible é unha medida de atención á diversidade que constará como reforzo educativo (AF) no expediente académico do/a alumno/a.

D/Dña/_ con DNI _____

PAI/NAI/TITOR LEGAL DO/A CITADO/ ALUMNO/A DE **1ºESO**, QUEDO MEDIANTE ESTE ESCRITO INFORMADO POLA XEFATURA DE ESTUDOS E O RESPONSABLE DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN DESTE CURSO DAS MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E REFORZO EDUCATIVO PROPOSTAS PARA O/A MEU/MIÑA FILLO/A NESTE **AÑO ESCOLAR 2026-2027**.

PARA TAL CONSTANCIA ESTE ESCRITO DEBE SER DEVOLTO RUBRICADO AO/A TITOR/A.

Pontevedra ,a 30 de Setembro de 2026.

SOLICITUDE DE EXENCIÓN **DA 2ª LINGUA ESTRANXEIRA: francés.**

(art 16. RESOLUCIÓN do 11 de xuño de 2026, da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no réxime ordinario no curso académico 2026/27.

ALUMNO/A:

Curso 2026-2027: 1º E.S.O.

OPINIÓN DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN:

DNA., orientador@ responsable de 1º E.S.O. no 2026-2027 do **IES SANCHEZ CANTON**, á vista da traxectoria escolar do alumno/a e do desenvolvemento académico na E.S.O. , informado o titor/a do alumno/a,o profesorado das áreas lingüísticas de 1º ESO e xefatura de estudos, considera que está:

X De acordo con que reciba a exención da 2ª lingua estranxeira: francés como medida de atención á diversidade máis axeitada para favorecer o seu desenvolvemento académico.

No seu lugar recibirá un reforzo educativo nas linguas (galega) que non suporá nin carga lectiva nin será avaliable.

En Pontevedra, Setembro de 2026.

Asdo.: Orientadora responsable de 1º E.S.O. no 26-27.

OPINIÓN DOS PAIS OU TITORES LEGAIS:

D/Dna: _____

pai/nai ou titor/a do alumno/a _____ informado/a da proposta do orientador/a do seu fillo/a de solicitar a exención da 2ª lingua estranxeira, considera que está:

- ☐ De acordo
- ☐ En desacordo

En Pontevedra, Setembro de 2026.

Asdo.: O/A pai/nai ou titor/a legal

SOLICITUDE DE EXENCIÓN **DA 2ª LINGUA ESTRANXEIRA: francés.**

(art 16. RESOLUCIÓN do 11 de xuño de 2026, da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no réxime ordinario no curso académico 2026/27.

ALUMNO/A:

Curso 2026-2027: 2º .ES.O.

OPINIÓN DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN:

D. ..., como orientadora responsable de 2º E.S.O. no 2026-2027 do **IES SANCHEZ CANTON**, á vista da traxectoria escolar do alumno/a e do desenvolvemento académico na E.S.O. , informado o titor/a do alumno/a,o profesorado das áreas lingüísticas de 2º ESO e xefatura de estudos, considera que está:

X De acordo con que reciba a exención da 2ª lingua estranxeira: francés como medida de atención á diversidade máis axeitada para favorecer o seu desenvolvemento académico.

No seu lugar recibirá un reforzo educativo nas linguas (galega) que non suporá nin carga lectiva nin será avaliable.

En Pontevedra, Setembro de 2026.

Asdo.: Orientadora responsable de -2º E.S.O. no 26-27.

OPINIÓN DOS PAIS OU TITORES LEGAIS:

D/Dna: _____

pai/nai ou titor/a do alumno/a _____ informado/a da proposta do orientador/a do seu fillo/a de solicitar a exención da 2ª lingua estranxeira, considera que está:

- ☐ De acordo
- ☐ En desacordo

En Pontevedra, Setembro de 2026.

Asdo.: O/A pai/nai ou titor/a legal

ASISTENZA A AULA DE PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA

º DE ESO / Curso 2026-2027

Eu Nai/Pai do/da alumno/a _____

Dna: _____ con D.N.I. _____

D: _____ con D.N.I. _____

Polo presente escrito recoñezo haber sido informado polo/a orientador/a e/ou xefe do departamento de orientación de co meu/miña fillo/a será obxecto neste ano escolar 26-27 da medida de atención á diversidade extraordinaria - **Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica** - recollida no *Artigo 57. da ORDE do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.*

E para que así conste rubrico/rubricamos a continuación.

En Pontevedra, a _____ de _____ 2026.

Nai.

Pai

Orientadora

X.Dep.orientación

Dna....

D. José Adolfo Barreiro Huerga.

RENUNCIA A MEDIDA DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

ANO ESCOLAR 2026-2027

EU D.DNA. _____

CON D.N.I. _____ COMO NAI/PAI/TITOR/A DO/DA ALUMNO/A _____

MATRICULADO/A NESTE ANO ESCOLAR 2025-2026 NO _____ ° CURSO DA E.S.O. , UNHA VEZ ESCOITADO AO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN E/OU AS XEFATURAS/DOCENTES DOS DEPARTAMENTOS CORRESPONDENTES, MEDIANTE O PRESENTE ESCRITO RENUNCIO ÁS MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE (_____ de _____ en _____ ° E.S.O.) NA CAL FOI SELECCIONADA O/A MEU/MIÑA FILLO/A.

E PARA QUE ASÍ CONSTE RUBRICO CON DATA DE _____ DE _____ DE 2026-2027.

D./DNA. _____

D.N.I. _____

XEFATURA DE ESTUDOS

XEF.DEP.DE ORIENTACIÓN DO I.E.S.SÁNCHEZ CANTÓN

LOURDES GARCÍA ALONSO.

D. JOSÉ ADOLFO BARREIRO HUERGA.

Pontevedra , a 18 de Setembro de 2026.

I.E.S. SÁNCHEZ CANTÓN.

O Xefe do Departamento de Orientación.

D. José Adolfo Barreiro Huerga

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL.

ANO ESCOLAR 2026- 2027.

IES SÁNCHEZ CANTÓN

CURSO
2026-2027

ACOLLIDA

CONVIVENCIA

COÑECEMENTO
DO GRUPO

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

APRENDIZAXE
E HÁBITOS DE ESTUDO

DESENVOLVEMENTO
PERSOAL E SOCIAL

ORIENTACIÓN ACADÉMICA
E PROFESIONAL

ESO
BACHARELATO
FP
ENSINANZAS
DEPORTIVAS

IGUALDADE
E RESPETO

BENESTAR E SAÚDE
EMOCIONAL

PREVENCIÓN
E SAÚDE

USO RESPONSABLE
DAS TIC

PARTICIPACIÓN
E CORRESPONSABILIDADE

FAMILIA
E CENTRO

ACOMPANAMOS, ESCOITAMOS, ORIENTAMOS
PARA QUE CADA ALUMNO/A POIDA MEDRAR
E SER A SÚA MELLOR VERSIÓN

SOMOS
COMUNIDADE

DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

XUNTOS
CONSTRUÍMOS
FUTURO

PLAN DE ACCIÓN TUTORIAL (P.A.T)

1. MARCO TEÓRICO.
2. MARCO NORMATIVO E FUNCIÓN DA TITORÍA.
3. FINALIDADE E ORGANIZACIÓN.
4. CONTEXTUALIZACIÓN.
5. OBXECTIVOS.
6. ORGANIZACIÓN E COORDINACIÓN.
7. GUÍA OPERATIVA DA TITORÍA.
 - ➔ ACTUACIÓNS DE COORDINACIÓN E APOIO Á ACCIÓN TITORIAL.
 - ➔ ACTIVIDADES E ACTUACIÓNS DO PAT.
 - ➔ TÉCNICAS E INSTRUMENTOS PARA A ACCIÓN TITORIAL:
8. METODOLOXÍA.
9. RECURSOS.
10. AVALIACIÓN E INFORME FINAL.
11. **ANEXO: CRONOGRAMA DE ACTIVIDADES POR CURSOS.**
 - ⊕ 1º ESO.
 - ⊕ 2º ESO.
 - ⊕ 3º ESO
 - ⊕ 4º ESO.

1. MARCO TEÓRICO.

Os distintos documentos lexislativos sinalan que a función titorial constitúe un dos servizos e actividades que o sistema educativo oferta co obxectivo de optimizar o rendemento da ensinanza.

Os **obxectivos xerais da función titorial** serán:

- Asegurar unha educación integral e persoal, establecendo unha relación individualizada co/ca alumna/a no entorno das súas aptitudes, actitudes, coñecementos e intereses, así como axudándolle a integrar coñecementos e experiencias educativas que aplicará na súa vida diaria.
- Coordinar ao profesorado, centro, familia e medio social, sempre atendendo as peculiaridades de cada alumno.
- Capacitar ao alumno para a toma de decisións ante as opcións educativas e alternativas da vida.

A lexislación vixente ,sinala entre os seus principios, a atención a alumnos para orientalos académica, psicopedagóxica e vocacionalmente, sendo a orientación e a titoría parte da función dos docentes.

En Galicia a **Orde do 24 de xullo de 1998 (DOG do 31 de xullo)** pola que establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998, establece dentro das funcións do Departamento de Orientación a de colaborar na elaboración do Plan de Acción Titorial (PAT), formulando propostas xunto cos docentes de cada área e o xefe de estudos (segundo as directrices da CCP).

A **ACCIÓN TITORIAL**, XUNTO Á ACCIÓN EDUCATIVA, FORMA PARTE DO QUE PODERÍAMOS DENOMINAR COMO **“EIXE DA PRÁCTICA DOCENTE”** O QUE CONLEVA A CONSIDERALA COMO A **“ACCIÓN VERTEBRADORA”** DE TODO O PROCESO EDUCATIVO DOS ALUMNOS.

A finalidade última da acción titorial é a de conseguir o **“desenvolvemento integral do alumnado”**, dando resposta ós seus intereses e necesidades o que engloba **catro liñas de actuación prioritarias:**

- Ensinar a pensar.
- Ensinar a convivir e a comportarse.
- Ensinar a ser persoa.
- Ensinar a decidirse.

2. FUNCIONES DA TITORÍA

En canto ao **apoio á coordinación tutorial**, sempre tendo en conta a autonomía dos titores, o **Departamento de Orientación** propónse colaborar cos mesmos facilitando a acción tutorial que lle é asignada na lexislación vixente (*marco normativo do Plan de Orientación*) na cal se enuncian as seguintes **FUNCIONES DO TITOR**, encamiñadas a atender os diferentes compoñentes da comunidade educativa:

Relacionadas co alumnado:

- a) *Coñecer as características propias de cada alumno/a a través da análise do seu expediente persoal e doutros instrumentos válidos para conseguir este coñecemento.*
 - A principios de curso aproveitaranse as horas de titorías coas familias para realizar entrevistas, previa convocatoria, co fin de recadar información sobre o alumnado. Así mesmo, a xefatura de estudos e o Departamento de Orientación, garantirán o acceso a aquela información relevante que poida existir no centro (expediente escolar, informes psicopedagóxicos, medidas curriculares ou organizativas levadas a cabo co/ca alumno/a...) aos titores que o precisen.
- b) *Proporcionarlle ao alumnado no principio do curso información documental, ou no seu defecto, indicarlles onde poden consultar todo o referente ao calendario escolar, horarios, horas de titorías, actividades extraescolares e complementarias prevista para o presente curso, programas escolares, criterios de avaliación do grupo...*
 - Esta función debe ter en conta os condicionamentos de principio de curso, no que moitas veces, non é posible ter aínda completa a información a que se fai alusión.
- c) *Efectuar un seguimento global dos procesos de ensinanza – aprendizaxe do alumnado, en prol de detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de buscar as respostas educativas adecuadas, e solicitar os oportunos seguimentos e apoios.*
 - O/a titor/titora recollerá do profesor de cada materia os datos da observación sistemática a través de diferentes instrumentos e procedementos, contando co apoio e asesoramento do Departamento de Orientación.
- d) *Facilitar a integración do/da alumno/a no grupo e fomentar a súa participación nas actividades do centro.*
 - A integración atenderase detectando os problemas de adaptación e proponendo actuacións tendentes a reducir ou facer desaparecer os problemas, contando co apoio e asesoramento do Departamento de Orientación.
 - A participación fomentarase proporcionándolles aos alumnos/as información sobre as actividades, a as normas xerais ou particulares que as regulan e, recollendo propostas do grupo para a súa inclusión na programación.

- e) Orientar ao alumnado dunha maneira directa e inmediata no seu proceso formativo.***
- Esta función levarase a cabo proporcionándolle ao grupo-clase toda aquela información que demande (co asesoramento de quen corresponda) e, achegándolles todo canto poida ser de interese para a boa marcha nos seus estudos (bolsas, saídas profesionais, prazos e condicións de acceso a...).
- f) Favorecer ao proceso de maduración vocacional orientando e asesorando ao alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais.***
- Os titores serán os encargados de pór en práctica na clase as actividades que deseñe o Departamento de Orientación, dirixidas ao coñecemento das características e intereses do alumnado, a toma de decisións e, a busca do seu futuro académico e profesional.
- g) Orientar as demandas e inquedanzas do alumnado e mediar, en colaboración co alumno delegado da clase, ante o resto de alumnado, profesorado e equipo directivo en todos aqueles problemas que se presenten.***
- Será fundamental que o/a titor/a participe no proceso de elección de delegado (sesión preparatoria) para que o grupo-clase tome conciencia da importancia dunha elección axeitada para a defensa dos seus intereses. O papel de mediador entre o titor e os membros do seu grupo-clase, ou desta co resto da comunidade educativa será máis doado ao potenciar dentro do grupo as actitudes democráticas e responsables.
- h) Informar ao alumnado que conforma o seu grupo-clase de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico.***
- Isto farase por norma xeral nas horas de tutoría e, en casos particulares, en privado. As informacións versarán sobre: modificacións no calendario; resultados de avaliacións; reclamacións e cualificacións; temas tratados nas sesións de coordinación do profesorado do grupo.
- i) Cubrir os documentos oficiais relativos ao seu grupo clase.***
- Esta función entenderase como a recollida do material relativo ás sesións de avaliación, así coma a comunicación coas familias.
- j) Controlar a falta de asistencia ou puntualidade do alumnado, e ter informadas destas tanto as familias coma a xefatura de estudos.***
- O éxito desta función radicarán en establecer as canles de comunicación máis axeitadas para que a información chegue puntualmente a cada un dos implicados/as.
- k) Atender, xunto co resto do profesorado, aos alumnos/as mentres permanecen no centro nos períodos de lecer.***
- Esta atención pretenderá lograr a integración do alumnado e dos grupos, fomentando a colaboración e a sociabilidade entre eles a través de diversas actividades.

Relacionadas co profesorado:

- a) *Participar no desenvolvemento do PAT e nas actividades de orientación baixo a coordinación do xefe de estudos e en colaboración co Departamento de Orientación do Centro.*
 - En última instancia son os/as titores/as os que deben implementar o PAT, feito que lles axudará polo miúdo a coñecer as inquiredanzas, problemas, motivacións...dos seus titorandos.
- b) *Coordinar o proceso de avaliación e as posibles medidas curriculares e organizativas dos alumnos do seu grupo.*
 - Baixo a supervisión do departamento de Orientación, o/a titor/a coordinará o traballo de adaptación que o profesorado leve a cabo para garantir a súa coherencia e adecuación aos criterios establecidos.
- c) *Informar ao equipo de profesores do grupo-clase das características dos alumnos/as, especialmente naqueles casos nos que presenten problemas específicos.*
 - Nos seus contactos co alumnado, coas familias e co resto do profesorado, o/a titor/a detectará os problemas que se presenten e manterá informado ao profesorado do grupo-clase de forma individual ou conxunta.
- d) *Coordinar o axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o mesmo grupo de alumnos/as.*
- e) *Organizar e presidir a xunta de profesores e as sesións de avaliación do grupo.*
- f) *Facilitar a integración dos alumnos no grupo e fomentar a participación nas actividades del centro.*
- g) *Orientar e asesorar aos alumnos sobre as súas posibilidades académicas e profesionais.*
- h) *Colaborar co D.O. do centro nos termos nos que estableza a xefatura de estudos.*
- i) *Canalizar as demandas e inquiredanzas do alumnado e mediar, en colaboración co delegado do grupo, ante o resto de profesores e equipo directivo nos problemas que se lle presenten.*
- j) *Informar a pais, alumnos e profesores en todo aquilo que lles competa, en relación con actividades docentes e de rendemento académico.*
- k) *Facilitar a cooperación educativa entre os profesores e pais de alumnos.*

Relacionadas coas familias:

- a) *Proporcionarlles, ao principio de curso, información documental ou, no seu defecto indicar onde poden consultar todo o referente a calendario escolar, horarios, horas de titoría, actividades complementarias e extraescolares, programas escolares...*
- b) *Coñecer os aspectos da situación familiar e escolar que repercuten no rendemento académico de cada alumno/a.*

- Isto farase a través de entrevistas privadas cos/cas alumnos/as e as súas familias. Tamén se poderá aplicar, previa elaboración do Departamento de Orientación, unha enquisa preparada para tal fin.
- c) *Informar ás familias de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico.***
- Fixaranse os criterios e as formas de comunicación coas familias de forma que reciban puntualmente información relativa a:
 - Problemas de asistencia e comportamento.
 - Dificultades atopadas e posibles solución.
 - Resultados académicos: boletíns de notas, actividades de reforzo, consello orientador...).
 - Outros temas: bolsas, concursos...
- d) *Facilitar a cooperación entre o profesorado e as familias dos alumnos/as.***
- e) *Implicar ás familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación aos seus fillos.***

De acordo coa normativa vixente e coa realidade educativa do centro, **A BASE DESTE PLAN DE ACCIÓN TUTORIAL** susténtase nos seguintes principios

- **Educar como algo máis que instruír** en determinadas capacidades ou adestrar nalgunhas habilidades específicas.
- **Educar a persoas concretas e individuais**, con características e particularidades propias que todo educador debe respectar, enriquecer e contribuir a desenvolver.
- **Educar a persoa de forma íntegra**, non só as súas capacidades cognitivas ou meramente curriculares.

Sería pois unha acción tutorial entendida como **proceso sistemático** en cada momento, con actuacións planificadas, implementadas e valoradas co fin de que os seus resultados adquiran maior eficacia.

3. FINALIDADE E ORGANIZACIÓN.

A acción tutorial constitúe unha dimensión esencial da función docente e ten como **FINALIDADE** favorecer o desenvolvemento integral do alumnado mediante unha intervención planificada, coordinada e adaptada ás súas necesidades.

O PAT do IES Sánchez Cantón articula as actuacións dirixidas ao alumnado, ás familias e aos equipos docentes, coa coordinación da Xefatura de Estudos e o asesoramento do Departamento de Orientación.

As catro liñas xerais concretízanse, no presente PAT e atendendo ás características e necesidades do centro, nos cinco **ámbitos prioritarios de intervención** que se presentan a continuación.

1. Acolida, participación e convivencia.

- INCLÚE: coñecemento do grupo, integración, participación, elección de delegado/a, normas e convivencia.

2. Desenvolvemento persoal e social.

- INCLÚE: autoconecemento, autoestima, emocións, habilidades sociais.

3. Aprendizaxe e competencia académica.

- INCLÚE: hábitos, técnicas de estudo, motivación, avaliación.

4. Benestar, igualdade e prevención.

- INCLÚE: saúde, tic, adiccións, igualdade, violencia, sexualidade.

5. Orientación e toma de decisións.

- INCLÚE: itinerarios, decisións académicas e profesionais.

O PAT terá carácter preventivo, inclusivo, flexible e contextualizado, adaptándose ás características dos grupos e ás necesidades detectadas ao longo do curso.

4. CONTEXTUALIZACIÓN.

A **OFERTA FORMATIVA E ALUMNADO** para este ano escolar **2026-2027** con **993** alumnos/@s (a 18 setembro de 2026) é:

ESO: 531 alumnos/as, 18 grupos

- 1º: 4 grupos: **120** alumnos/@s
- 2º: 4 grupos: **125** alumnos/@s
- 3º: 4 grupos con **113** alumnos/@s +1 CGTD (22) alumnos/@s
- 4º: 4 grupos con **124** alumnos/@s + 1 CGTD(27) alumnos/@s

BACHARELATO: 356 alumnos/as, 12 grupos

1º BACHARELATO: 6 grupos alumnos/as con **175** alumnos/@s.

- ✦ Grupo A: 31 alumnos/as.
- ✦ Grupo B: 28 alumnos/as.
- ✦ Grupo C: 27 alumnos/as.
- ✦ Grupo D: 32 alumnos/as.
- ✦ Grupo E: 33 alumnos/as.
- ✦ 1 grupo CGTD: 24 alumnos/as.

2º BACHARELATO: 6 grupos alumnos/as con **178** alumnos/@s.

- ✦ Grupo A: 29 alumnos/as.
- ✦ Grupo B: 29 alumnos/as.
- ✦ Grupo C: 33 alumnos/as.
- ✦ Grupo D: 31 alumnos/as.
- ✦ Grupo E: 26 alumnos/as.
- ✦ 1 grupo CGTD: 30 alumnos/as.

CICLOS FORMATIVOS: 2 grupos con alumnos/@s:

- f) **“Técnico Superior en Actividades Físicas e Animación Deportiva”:**
 - 1º curso: 32 alumnos/@s
 - 2º curso: 32 alumnos/@s
- g) **“Técnico Deportivo balonmán”:**
 - N1 alumnos/@sciclo inicial = 20.
 - N2 : alumnos/@s ciclo final = 0
- h) **“Técnico Deportivo fútbol”:**
 - N1: 8alumnos/@s
 - N2 : 0 alumnos/@s
- i) **“Técnico Superior en fútbol”:**
 - N3: 14alumnos/@s
- j) **Técnico Superior en Balonmán”:**
 - N3 0 alumnos/@s

TITORÍAS 2026-2027:

CURSO	TITOR/A
1º ESO A	Pérez Fernández de Córdoba, María de los Ojos Grandes
1º ESO B	Cortes Hernández, Eva María
1º ESO C	Núñez Pertejo, Maria Celia
1º ESO D	Solla Fontán, Begoña
2º ESO A	Fernandez Fernandez, Lucia
2º ESO B	Estévez Vila, Soledad María
2º ESO C	Touriño Touriño, Vanesa
2º ESO D	Justo San Martín, María Milagros
2º ESO E	Villaverde Lamas, María del Mar
3º ESO A	Fojo Lage, María Yolanda
3º ESO B	Mera Carrión, Marta
3º ESO C	Constantino Arriaga, María
3º ESO D	Corbacho Suso, Patricia
3º ESO E	Torres Chaves, María Natividad
4º ESO A	Fontoira Fernández, Alberto
4º ESO B	Estévez Cochón, Sabela
4º ESO C	Cristina Fraga Sanjurjo
4º ESO D	Wagstaff, Matthew John
4º ESO E	Froján García, Miguel
1º Bach A	Álvarez Fandiño, Roberto
1º Bach B	Iago Rodríguez-Doorno Paz
1º Bach C	Omil Vozmediano, Manuel
1º Bach D	García Maquieira, Félix Ángel
1º Bach E	Miguel Daporta Méndez
1º Bach F	Outón Barral, Ana María
2º Bach A	García Rey, Santiago
2º Bach B	Díaz Muñiz, Salomé
2º Bach C	Rodríguez Alonso, José Luis
2º Bach D	Rodríguez Blanco, Carlos Alfonso
2º Bach E	González Pérez, María Cristina
2º Bach F	Barral Betanzos, Ofelia
1º EASD	Jose Víctor Cimadevila
2º EASD	Telmo Silva Alonso

5. OBXECTIVOS.

Estas **liñas xerais:**

- a) Ensinar a pensar.
- b) Ensinar a convivir e a comportarse.
- c) Ensinar a ser persoa.
- d) Ensinar a decidirse.

Todas elas manifestadas no marco teórico, constitúen o referente para a formulación dos obxectivos do presente PAT.

O **OBXECTIVO PRINCIPAL** deste este plan de acción tutorial é favorecer o desenvolvemento integral do alumnado mediante unha acción tutorial planificada, coordinada e adaptada ás súas necesidades, promovendo a súa integración e convivencia, o desenvolvemento persoal e social, a autonomía na aprendizaxe, o benestar e a capacidade para tomar decisións académicas e persoais de forma responsable.

A acción tutorial pretende dar resposta ós seguintes **OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:**

- a) Facilitar a acollida, integración e participación do alumnado no centro e no grupo.
- b) Favorecer o autoconecemento, a autoestima e o desenvolvemento socioemocional.
- c) Promover relacións baseadas no respecto, a igualdade e a convivencia positiva.
- d) Previr situacións de risco e promover hábitos de vida saudables e un uso responsable das tecnoloxías.
- e) Desenvolver hábitos, estratexias e competencias que favorezan a aprendizaxe e a autonomía académica.
- f) Detectar necesidades e dificultades e facilitar unha resposta educativa coordinada.
- g) Desenvolver progresivamente a competencia para a toma de decisións académicas e profesionais.
- h) Favorecer a coordinación entre alumnado, familias, profesorado, titorías, Xefatura de Estudos e Departamento de Orientación.

6. ORGANIZACIÓN E COORDINACIÓN.

Responsables:

- Xefatura de Estudos: coordinación xeral da acción tutorial.
- Departamento de Orientación: asesoramento, deseño e actualización de materiais, intervención especializada e coordinación cos titores/as.
- Titores/as: desenvolvemento das actuacións, seguimento individual e grupal e comunicación coas familias
- Equipo docente: intercambio de información, seguimento académico e adopción coordinada de medidas.
- Tutoría/Equipo de convivencia: apoio nas actuacións relacionadas coa integración e convivencia.
- Entidades externas: desenvolvemento de programas específicos previamente coordinados co centro.

Coordinación:

- Reunión semanal de tutorías na ESO.
- Asesoramento do DO.
- Coordinación co equipo docente.
- Comunicación coas familias.

7. GUÍA OPERATIVA DA TITORÍA.

Para o desenvolvemento da atención orientadora directa ao alumnado, o centro conta no curso 2026-2027 con dúas persoas orientadoras e dúas profesoras de Pedagogía Terapéutica.

A distribución da atención por niveis establécese do seguinte xeito:

- a) Lucía atenderá 1.º e 2.º da ESO e 2.º de Bacharelato.
- b) Adolfo atenderá 3.º e 4.º da ESO, 1.º de Bacharelato, CGTD e EASD.

En coherencia co marco teórico establecido e coa finalidade de alcanzar os obxectivos propostos, establécese unha organización da acción titorial en dúas vertentes complementarias:

- a) Os **procedementos organizativos, administrativos e de seguimento vinculados á acción titorial.**
- b) Unha serie de **actividades** que pretenden estar perfectamente contextualizadas ás características persoais, sociais e culturais tanto dos alumnos como do centro.

RESUMO DOS PROCEDEMENTOS DA ACCIÓN TITORIAL 2026-2027

Momento	Actuacións Principais	Responsable
Inicio de curso	Datos, aula, EDIXGAL, delegado, pendentes	Titor/a
Quincenal	Control de asistencia	Titor/a
Avaliación	Actas, familias, seguimento	Titor/a
Durante o curso	Entrevistas e coordinación	Titor/a
Final de curso	Informes, aula, biblioteca	Titor/a

ACTUACIÓNS DE COORDINACIÓN E APOIO Á ACCIÓN TITORIAL:

- a) Revisión, seguimento e actualización do Plan de Acción Titorial.
- b) Coordinación periódica cos titores e titoras.
- c) Revisión de informes e intercambio de información relevante sobre o alumnado.
- d) Asesoramento aos equipos docentes ante dificultades de aprendizaxe ou necesidades específicas.
- e) Elaboración, selección e adaptación de materiais para as sesións de tutoría.
- f) Coordinación do proceso de avaliación e seguimento das medidas acordadas.
- g) Comunicación e colaboración coas familias mediante reunións, entrevistas e outras canles de participación.
- h) Coordinación con entidades e profesionais externos para o desenvolvemento de programas específicos.
- i) Asesoramento e apoio do Departamento de Orientación na aplicación das actividades do PAT.
- j) Incorporación de novas actuacións cando as necesidades detectadas ao longo do curso así o requiran.

Toda a información estará enlazada no espazo web do profesorado. Lémbrese a importancia de seguir o protocolo de protección de datos.

ACTIVIDADES E ACTUACIÓNS DO PAT:

O Departamento de Orientación proporá, en coordinación cos titores e titoras, o desenvolvemento de actividades e programas ao longo do curso escolar. Estas actuacións terán carácter flexible e contextualizado, adaptándose ás características, necesidades e intereses do alumnado e á realidade do centro.

As principais actuacións organizaranse nos seguintes **ámbitos**:

1. Acolida, participación e convivencia:

- Actividades de acolida e integración do alumnado no centro e no grupo.
- Coñecemento das normas de organización e funcionamento, dereitos e deberes e normas de convivencia.
- Dinámicas de coñecemento, cohesión e participación grupal.
- Actividades de prevención e resolución de conflitos.
- Actuacións para favorecer a comunicación, o diálogo, a negociación e a convivencia positiva.
- Actividades para fomentar a participación responsable do alumnado na vida do centro.

2. Desenvolvemento persoal e social.

- Actividades de autoconecemento, autoestima e construción da identidade persoal.
- Dinámicas de educación emocional e recoñecemento, expresión e regulación das emocións.

- Actividades para o desenvolvemento das habilidades sociais, a empatía, a asertividade e a cooperación.
- Actuacións destinadas a favorecer a autonomía persoal, a responsabilidade e as habilidades para a vida adulta.
- Actividades de coñecemento e análise das relacións interpersoais dentro do grupo.

3. **Aprendizaxe e competencia académica.**

- Actividades de organización, planificación e mellora dos hábitos e técnicas de estudo.
- Actuacións destinadas a favorecer a motivación, a autonomía e a competencia para aprender.
- Actividades de reflexión sobre o propio proceso de aprendizaxe e os resultados académicos.
- Información e asesoramento sobre criterios de avaliación, promoción e titulación.
- Actividades previas e posteriores ás sesións de avaliación para analizar dificultades e establecer propostas de mellora.
- Intervencións dirixidas á detección e seguimento de dificultades de aprendizaxe e necesidades educativas.

4. **Benestar, igualdade e prevención.**

- Actividades de promoción da saúde física, emocional e social.
- Actuacións de prevención do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias, así como das adiccións sen substancia.
- Actividades de educación afectivo-sexual e promoción de relacións saudables.
- Actuacións de igualdade, respecto á diversidade e prevención da violencia e da discriminación.
- Actividades de prevención de condutas de risco e promoción de hábitos de vida saudables.
- Actuacións relacionadas co consumo responsable, a educación ambiental e o desenvolvemento de valores.
- Actividades para favorecer un uso seguro, crítico e responsable das tecnoloxías e das redes sociais.

5. **Orientación e toma de decisións**

- Actividades de orientación académica e profesional adaptadas aos diferentes niveis educativos.
- Información sobre itinerarios académicos, opcións formativas e saídas profesionais.
- Actividades de autoconecemento vocacional e análise de intereses, capacidades e expectativas.
- Actuacións para desenvolver estratexias de toma de decisións.
- Actividades de aproximación ao mundo laboral e á formación ao longo da vida.
- Apoio na elaboración progresiva do proxecto académico e profesional do alumnado.

TÉCNICAS E INSTRUMENTOS PARA A ACCIÓN TUTORIAL:

Para o desenvolvemento das actividades do PAT, os titores e titoras poderán empregar diferentes técnicas e instrumentos, seleccionados en función dos obxectivos, das características do grupo e das necesidades detectadas:

- a) **TÉCNICAS DE COÑECIMIENTO E ANÁLISE:** observación sistemática, sociogramas, cuestionarios, autoinformes e outros instrumentos destinados a coñecer as características, necesidades e dinámicas do alumnado e do grupo.
- b) **TÉCNICAS DE COMUNICACIÓN E PARTICIPACIÓN:** entrevistas, asembleas, debates, dinámicas de grupo, mesas redondas e actividades cooperativas que favorezan a expresión, o diálogo e a participación.
- c) **TÉCNICAS DE APRENDIZAXE E DESENVOLVEMENTO PERSOAL:** estratexias de estudo, organización e planificación, resolución de problemas, toma de decisións, educación emocional e desenvolvemento de habilidades sociais.
- d) **TÉCNICAS DE SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN:** observación, cuestionarios, rexistros, autoavaliación e valoración das actividades realizadas, co obxectivo de analizar o seu desenvolvemento e introducir as melloras necesarias.

Acceso directo Organigrama de actividades por cursos da E.S.O.

**** O cronograma constitúe unha proposta orientativa de actuación do Departamento de Orientación. O seu carácter é aberto e flexible, polo que poderá adaptarse ás necesidades detectadas nos diferentes grupos, ás actuacións de convivencia e ás demais actividades desenvolvidas polo centro ao longo do curso.*

8. METODOLOXÍA.

As actuacións terán un carácter activo, participativo, preventivo e inclusivo, procurando adaptar as actividades ás características e necesidades de cada grupo.

Empregaranse preferentemente dinámicas grupais, debates, cuestionarios, recursos audiovisuais e dixitais, actividades cooperativas, entrevistas e intervencións de profesionais ou entidades externas.

O Departamento de Orientación facilitará materiais e propostas a través da Aula Virtual e asesorará aos titores/as na súa selección e adaptación.

A programación terá carácter flexible, podendo modificarse en función das necesidades detectadas.

9. RECURSOS.

Empregaranse os recursos persoais, materiais, dixitais e espaciais dispoñibles no centro, especialmente a Aula Virtual, os recursos do Departamento de Orientación e os espazos necesarios para actividades grupais, entrevistas e intervencións externas.

10. AVALIACIÓN E INFORME.

O PLAN DE ACCIÓN TITORIAL será obxecto dun proceso de avaliación continua ao longo do curso. As conclusións finais quedarán recollidas na Memoria do Departamento de Orientación, na que se valorarán os logros acadados, as dificultades detectadas, os factores que condicionaron o seu desenvolvemento e as propostas de mellora para cursos posteriores. A avaliación será realizada polas persoas que interveñen no deseño, planificación e desenvolvemento da acción titorial e polos seus destinatarios (alumnado, familias e profesorado).

A avaliación terá lugar en tres momentos:

- a) **Ao inicio:** para avaliar o deseño, a proposta de contidos, a secuenciación máis axeitada, a temporalización...
- b) **Durante o seu desenvolvemento:** para valorar a adecuación e consecución dos obxectivos, variables que interveñen no seu proceso, participación, adecuación das actividades...As técnicas e instrumentos empregados para este momento da avaliación serán os intercambios de información realizados nas reunións semanais de coordinación de titorías, a observación directa nas aulas, cuestionarios...

- c) **Ao remate do programa:** para avaliar os resultados obtidos tanto previstos como imprevistos, consecución de obxectivos propostos, valoración final do desenvolvemento do P.A.T. e proposta de modificacións ou de atención a necesidades que non foron cubertas.

INDICADORES DA AVALIACIÓN:

<u>Indicador</u>	<u>Instrumento</u>
Grao de realización das actuacións previstas	Rexistro titorial
Participación do alumnado	Observación/cuestionario
Adecuación das actividades aos grupos	Valoración titores
Utilidade dos materiais	Cuestionario titores
Incidencias ou necesidades detectadas	Reunións coordinación
Grao de satisfacción global	Cuestionario final

O **INFORME FINAL** incluírá:

- ✓ Valoración do funcionamento da acción titorial;
- ✓ Grao de desenvolvemento das actuacións previstas;
- ✓ Valoración global do cumprimento dos obxectivos;
- ✓ Dificultades detectadas e propostas de mellora.

As **MODIFICACIÓN**s do presente documento que sexan necesarias faranse con carácter xeral, ao remate de cada curso académico, para incorporar ao mesmo as modificacións, aclaracións... ao longo da avaliación prevista no punto anterior.

Deberán ser autorizadas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Tamén o PAT do Centro será sometido ás pertinentes modificacións se se producen cambios significativos no apartado lexislativo referentes ás titorías.

Pontevedra , a 18 de Setembro de 2026.

I.E.S. SÁNCHEZ CANTÓN.
O Xefe do Departamento de Orientación
D. José Adolfo Barreiro Huerga.

**FUNCÍONS E
CRONOGRAMA
TUTORÍAS 26.27**

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

**CURSO
2026-2027**

DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

¿EN QUE TRABALLAMOS?

Cada persoa é única, todas sumamos.

COÑECEMENTO DO GRUPO E CONVIVENCIA

- Acollida
- Presentación
- Cohesión
- Normas
- Participación

AUTOCONOCEMENTO E DESENVOLVEMENTO PERSOAL

- Autoestima
- Emocións
- Identidade
- Valores

HABILIDADES SOCIAIS E CONVIVENCIA

- Comunicación
- Empatía
- Resolución de conflitos
- Cooperación

APRENDIZAXE E TÉCNICAS DE ESTUDO

- Hábitos de estudo
- Organización
- Motivación
- Xestión do tempo

ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL

- Coñecemento de opcións
- Itinerarios
- Toma de decisións
- Metas e proxectos

BENESTAR E SAÚDE

- Estilo de vida saudable
- Actividade física
- Alimentación
- Sono e descanso
- Saúde mental

IGUALDADE E DIVERSIDADE

- Igualdade de xénero
- Respeto á diversidade
- Inclusión
- Prevención da discriminación

USO RESPONSABLE DAS TIC

- Seguridade dixital
- Privacidade
- Redes sociais
- Ciberacoso

PREVENCIÓN E EDUCACIÓN EN VALORES

- Prevención de riscos
- Adicións
- Educación afectivo-sexual
- Solidariedade
- Compromiso social

*Escuchamos, acompañamos, orientamos.
XUNTOS CHEGAMOS MÁIS LONXE*

CRONOGRAMA DE ACTUACÍONS

SETEMBRO	OUTUBRO	NOVEMBRO DECEMBRO	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO	ABRIL	MAIO XUÑO
Acollida e coñecemento do grupo	Integración e convivencia	Autoconecemento e autoestima	Hábitos e técnicas de estudo	Habilidades sociais e cooperación	Igualdade e prevención	Benestar e saúde	Orientación e proxectos de futuro

ACOMPANAMOS, ESCOITAMOS, ORIENTAMOS PARA QUE CADA ALUMNO/A POIDA MEDRAR E SER A SÚA MELLOR VERSIÓN

CRONOGRAMA
ACTIVIDADES 1º ESO

CRONOGRAMA
ACTIVIDADES 2º ESO

CRONOGRAMA
ACTIVIDADES 3º ESO

CRONOGRAMA
ACTIVIDADES 4º ESO

A titoría é guiar, escuchar, motivar e acompañar para que cada alumno/a medre e participe.

SUXERENCIAS METODOLÓXICAS

PARA A DIRECCIÓN DA INTERVENCIÓN CO GRUPO - CLASE

XUNTOS/AS APRENDEMOS E CONSTRUÍMOS CONVIVENCIA

O ROL DO/A TITOR/A

1

EXPOSICIÓN DOS OBXECTIVOS E DAS INSTRUCCIÓN

OBXECTIVOS:

- ✓ Que imos facer?
- ✓ Para que o facemos?
- ✓ Como o imos facer?
- ✓ Que esperamos conseguir?

A exposición ao grupo dos obxectivos faise de forma sintética e clara.

Adoptamos unha perspectiva de xogo e de experiencia positiva que xere un bo clima grupal.

É fundamental que o titor/a coñeza ben as instrucións e o proceso antes de comezar.

2

ORGANIZACIÓN E REGULACIÓN DA ACTIVIDADE

Para favorecer a interacción multidireccional, propoñemos equipos pequenos que cambián en cada actividade.

Así cada alumno/a interactúa con máis compañeiros/as ao longo do curso.

En cada actividade, cada equipo elixe un/ha secretario/a, que recolle a información e actúa como portavoz nas exposicións.

Regulamos o tempo das actividades para garantir que sempre haxa un momento final de reflexión ou debate.

3

DIRECCIÓN DA FASE DE DISCUSIÓN OU DEBATE

FORMULACIÓN DE PREGUNTAS

As preguntas ben formuladas estimulan a reflexión, a participación e a escoita activa no grupo.

ANÁLISE DOS PRODUCTOS XERADOS POLO GRUPO

Analizamos os traballos realizados. Permite avaliar o nivel do grupo e xerar preguntas que enriquezan a reflexión grupal.

SÍNTESE DA ACCIÓN E DAS VERBALIZACIÓN

Facemos unha síntese das ideas principais e das aportacións do grupo para pechar a actividade con clareza e significado.

IDEAS CLAVE PARA O/A TITOR/A

Crea un clima positivo de confianza e respecto.

Escoita activa e empatía sempre.

Participación de todos/as, sen excepción.

Avalía, mellora e adapta as actividades.

TITORÍA É ACOMPAÑAR HOXE PARA CONSTRUIR O MAÑÁ

PLAN DE

ACCIÓN TUTORIAL

1º E.S.O. 26-27

ACTIVIDADES PARA 1º ESO

EN 26-27

COÑECEMENTO DO GRUPO.

- ➔ Sociograma 26-27
(o pasará orientación mediante un enlace) e farase nos ordenadores en tutoría.
- ➔ Sociograma de grupo.
- ➔ Caricatura.
- ➔ Comunicación intragrupo.
- ➔ Nos conocemos.
- ➔ Tarjeta de visita.

INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

- ♣ Cuestionario sobre a convivencia no ies sanchez cantón.
(o pasará orientación mediante un enlace) e farase nos ordenadores en tutoría.
- ♣ Cuestionario de convivencia do ies sanchez cantón.
- ♣ A la de 1, a la de 2, a la de 3.
- ♣ Decálogo de la convivencia.
- ♣ Elección de delegado.
- ♣ Menú del día: compañerismo.
- ♣ Errores de comunicación.

AUTOESTIMA E AUTOCONHECIMENTO.

- ✚ Autobiografía
- ✚ Estoy orgulloso de...
- ✚ Fortalecimiento de mi autoestima...
- ✚ La entrevista
- ✚ Cuestionario de autoconhecimento.
- ✚ Cuestionario vosiq-t sobre intereses individuais (posible).

TÉCNICAS DE ESTUDIO.

- Cuestionario sobre técnicas de estudio.
(o pasará orientación mediante un enlace) e farase nos ordenadores en tutoría.
- Actitude ante os exames: test de tres minutos. (nivel 1º eso).
- Consejos para preparar los exámenes. (nivel 1º eso).
- 5 tips para estudiar mejor.
- El proceso de estudio en tres momentos.
- La organización de mi estudio.
- Estrategias vs obstáculos para hacer eficaz mi estudio.
- Cómo buscar palabras clave.
- Diferenciar ideas principales de secundarias.
- El subrayado.
- Como hacer mapas mentales.
- Como hacer una buena autoevaluación???
- Y los padres qué pueden hacer ?

HABILIDADES SOCIAIS.

- A) Buscando pareja.
- B) Mis amigos.
- C) Ponte en mi lugar.

EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

- a) Escojo mi trabajo.
Quen debe estudar.
- b) El tópico en las profesiones.
- c) Desterrando mitos.

TEMAS TRANSVERSAIS.

- A) Reflexión sobre valores.
- B) Desliando líos.
- C) Diversidad familiar.
- D) El juego de los piropos.
- E) El taller del rumor.
- F) El transplante.
- G) Que es mejor???

Asociaciones externas:

→ PLAN DIRECTOR:

→ OBRADOIRO DE CYBERSEGURIDADE.

→ **CONCELLO:** programa de prevención conductas aditivas.

- ➡ 1º SESIÓN. Introducción: De que imos falar? (habilidades sociais, redes sociais, adicións, sexualidade, educación emocional).
- ➡ 2º SESIÓN. Adicións sen substancia: (TIC, redes sociais, ludopatía, videoxogos, etc).
- ➡ 3º SESIÓN. Redes Sociais: os perigos de internet.
- ➡ 4ª SESIÓN. Adicións con sustancia: consumo de drogas.
- ➡ 5ª SESIÓN. Sexualidade, xénero e diversidade.
- ➡ 6ª SESIÓN: Educación emocional: ferramentas para facer fronte aos retos da adolescencia.

→ **CRUZ ROJA:** programa de prevención conductas violentas:

Obradoiro de Bullying.

BULLYING E PREVENCIÓN DA VIOLENCIA A TRAVÉS DAS TICs

- Conceptos básicos
- Bullying ou acoso escolar. Concepto, tipo, axentes e causas
- Ciberbullying: concepto, tipo, axentes e causas
- Estratexias de prevención do acoso escolar e ciberacoso

→ **CRUZ ROJA:** programa de prevención conductas violentas:

Obradoiro de racismo e xenofobia

- Conceptos básicos
- Manifestacións sociais e formas culturais de racismo e xenofobia
- Estratexias para a resolución de conflitos sen violencia e habilidades sociais para fomentar a convivencia e a diversidade

CRONOGRAMA ACTIVIDADES 1º ESO 26-27

SETEMBRO 2026 → COÑECEMENTO DO GRUPO.

OUTUBRO 2026 → INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

NOVIEMBRE - DICIEMBRE 2026 → AUTOESTIMA E AUTOCONOCIMIENTO.

XANEIRO 2027 → TÉCNICAS DE ESTUDIO.

FEBREIRO 2027 → HABILIDADES SOCIAIS.

MARZO 2027 → EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

ABRIL + MAIO + XUÑO DE 2027 → TEMAS TRANSVERSAIS.

PERÍODO	CÓD.	ÁMBITO	ACTUACIÓN CLAVE 1º ESO 2026-2027
SETEMBRO 2026	CG	Coñecemento do grupo	Sociograma, presentación, comunicación e coñecemento entre iguais.
OUTUBRO 2026	IC	Integración e convivencia	Cuestionario de convivencia, elección de delegado/a, compañeirismo e comunicación.
NOVEMBRO- DECEMBRO 2026	AA	Autoestima e autocoñecemento	Autobiografía, fortalezas persoais, entrevista e cuestionarios de autoconhecimento/intereses.
XANEIRO 2027	TE	Técnicas de estudo	Hábitos, planificación, preparación de exames, ideas clave, subliñado, mapas mentais e autoavaliación.
FEBREIRO 2027	HS	Habilidades sociais	Amizade, relacións interpersoais, empatía e toma de perspectiva.
MARZO 2027	IR	Igualdade e respecto	Estereotipos profesionais, igualdade de oportunidades e eliminación de mitos.
ABRIL-XUÑO 2027	TT	Temas transversais	Valores, diversidade familiar, rumores, relacións, convivencia e dilemas.
AO LONGO DO CURSO	EXT	Actuacións complementarias	Plan Director: ciberseguridade; programa municipal de prevención de adiccións; posibles obradoiros de Cruz Vermella; charla de sensibilización NEE e orientación cara a 2.º ESO.

- **Responsables habituais:** titor/a do grupo + responsable de convivencia + orientador/a, co asesoramento do Departamento de Orientación.
- **Recursos habituais:** Aula Virtual, fichas, proxector, ordenadores e enlaces aos cuestionarios/sociogramas.
- **Carácter da temporalización:** orientativo e flexible, adaptándose ás necesidades dos grupos e á dispoñibilidade das entidades externas.

PLAN DE

ACCIÓN TITORIAL

2º E.S.O. 26-27

ACTIVIDADES PARA 2º ESO

EN 26-27

COÑECEMENTO DO GRUPO.

➔ Dinámicas de Presentación e Cohesión de Grupo

➔ **SOCIOGRAMA 26-27**

(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

✓ Cuestionario sobre A CONVIVENCIA NO IES SANCHEZ CANTÓN.

(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

✓ Cuando me enfado. (*NIVEL 2º ESO*).

✓ A vivenda ideal. (*NIVEL 2º ESO*).

✓ Actividades para mejorar la convivencia. (*NIVEL 2º ESO*).

✓ Combinamos erros e limitacións. (*NIVEL 2º ESO*).

✓ El juego de las misiones. (*NIVEL 2º ESO*).

AUTOESTIMA E AUTOCONHECIMENTO.

♣ Apréciote-apréciasme. (*NIVEL 2º ESO*).

♣ Experimentamos emociones. (*NIVEL 2º ESO*).

♣ Expresemos emociones. (*NIVEL 2º ESO*).

♣ CUESTIONARIO VOSIQ-T SOBRE INTERESES INDIVIDUAIS.

TÉCNICAS DE ESTUDO.

➔ Cuestionario sobre Técnicas de Estudio.

(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

➔ Consejos para preparar los exámenes. (*NIVEL 2º ESO*).

➔ Quen é o ladrón do meu tempo. (*NIVEL 2º ESO*).

➔ Consejos para preparar los exámenes. (*nivel 2º eso*).

➔ 5 tips para estudiar mejor.

➔ El proceso de estudio en tres momentos.

➔ La organización de mi estudio.

- ➔ Estrategias vs obstáculos para hacer eficaz mi estudio.
- ➔ Cómo buscar palabras clave.
- ➔ Diferenciar ideas principales de secundarias.
- ➔ El subrayado.
- ➔ Como hacer mapas mentales.
- ➔ Como hacer una buena autoevaluación???
- ➔ Y los padres qué pueden hacer ?

HABILIDADES SOCIAIS.

- Reglas del juego (*NIVEL 2º ESO*).
- Suéltate. (*NIVEL 2º ESO*).
- Telaraña (*NIVEL 2º ESO*).
- Tempestad (*NIVEL 2º ESO*).

EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

- ✚ Escojo mi trabajo (*NIVEL 2º ESO*).
- ✚ O mundo ao revés. (*NIVEL 2º ESO*).

TEMAS TRANSVERSAIS.

- Reflexión sobre valores (*NIVEL 2º ESO*).
- A quen salvarías. (*NIVEL 2º ESO*).
- Rompecabezas. (*NIVEL 2º ESO*).
- Técnicas de control emocional. (*NIVEL 2º ESO*).

ORIENTACIÓN VOCACIONAL.

- Charlas da Orientadora sobre Itinerarios Académicos.

Asociaciones externas:

➔ PLAN DIRECTOR:

➔ OBRADOIRO DE ACOSO ESCOLAR E DELITOS DE ODIO.

➔ CONCELLO: programa de prevención conductas aditivas.

- ➔ 1º SESIÓN. Introducción: De que imos falar? (habilidades sociais, redes sociais, adicións, sexualidade, educación emocional).
- ➔ 2º SESIÓN. Adicións sen substancia: (TIC, redes sociais, ludopatía, videoxogos, etc).
- ➔ 3º SESIÓN. Redes Sociais: os perigos de internet.
- ➔ 4ª SESIÓN. Adicións con sustancia: consumo de drogas.
- ➔ 5ª SESIÓN. Sexualidade, xénero e diversidade.
- ➔ 6ª SESIÓN: Educación emocional: ferramentas para facer fronte aos retos da adolescencia.

CRONOGRAMA ACTIVIDADES 2º ESO

SETEMBRO 2026 → COÑECEMENTO DO GRUPO.

OUTUBRO 2026 → INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

NOVIEMBRE - DICIEMBRE 2026 → AUTOESTIMA E AUTOCONOCIMIENTO.

XANEIRO 2027 → TÉCNICAS DE ESTUDIO.

FEBREIRO 2027 → HABILIDADES SOCIAIS.

MARZO 2027 → EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

ABRIL – MAIO 2027 → TEMAS TRANSVERSAIS.

XUÑO 2027 → ORIENTACIÓN VOCACIONAL.

- **Responsables habituais:** titor/a do grupo + responsable de convivencia + orientador/a, co asesoramento do Departamento de Orientación.
- **Recursos habituais:** Aula Virtual, fichas, proxector, ordenadores e enlaces aos cuestionarios/sociogramas.
- **Carácter da temporalización:** orientativo e flexible, adaptándose ás necesidades dos grupos e á dispoñibilidade das entidades externas.

PERÍODO	CÓD.	ÁMBITO	ACTUACIÓNS CLAVE 2º ESO 2026-2027
SETEMBRO 2026	CG	Coñecemento do grupo	Dinámicas de presentación e cohesión; sociograma.
OUTUBRO 2026	IC	Integración e convivencia	Convivencia, manexo do enfado, cooperación, limitacións e resolución de situacións grupais.
NOVIEMBRE-DECEMBRO 2026	AA	Autoestima e autocoñecemento	Valoración persoal, expresión emocional e intereses individuais.
XANEIRO 2027	TE	Técnicas de estudo	Xestión do tempo, preparación de exames, planificación, técnicas de síntese e autoavaliación.
FEBREIRO 2027	HS	Habilidades sociais	Comunicación, participación, interacción e cohesión grupal.
MARZO 2027	IR	Igualdade e respecto	Roles, estereotipos, igualdade e respecto á diversidade.
ABRIL-MAIO 2027	TT	Temas transversais	Valores, toma de decisións, control emocional e resolución de situacións.
XUÑO 2027	OV	Orientación vocacional	Charlas, itinerarios académicos e aproximación á toma de decisións cara a 3.º ESO.
AO LONGO DO CURSO	EXT	Actuacións complementarias	Plan Director: acoso escolar e delitos de odio; programa municipal de prevención de condutas adictivas.

PLAN DE

ACCIÓN TITORIAL

3º E.S.O. 26-27

ACTIVIDADES PARA 3º ESO EN 26-27

AUTOESTIMA E AUTOCONECAMENTO.

- + Cuestionario vosiq-t sobre intereses individuais.
- + **Mi arbol de autocuidado.**
- + **Autoaceptándonos.**
- + Cuestionario vosiq-t sobre intereses individuais.

CONECAMENTO DO GRUPO.

- ➔ Pasaje a ciegas (*3º ESO*).
- ➔ **SOCIOGRAMA 26-27**
(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

HABILIDADES SOCIAIS.

- + Defender los propios derechos (*NIVEL 3º ESO*).
- + Dilo a mis espaldas (*NIVEL 3º ESO*).
- + Responder a una acusación (*NIVEL - 3º ESO*).

EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

- ♣ El caso de Andrea. (*NIVEL 3º ESO*).
- ♣ O mundo ao revés. (*NIVEL 3º ESO*).
- ♣ Por los buenos tratos. (*NIVEL 3º ESO*).
- ♣ Quen debe estudar? (*NIVEL 3º ESO*).

INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

- Cuestionario sobre A CONVIVENCIA NO IES SANCHEZ CANTÓN.
(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.
- Cuando me enfado. (*NIVEL 3º ESO*).
- Eu me equivoco, ti te equivocas e el se equivoca. . (*NIVEL 3º ESO*).
- Eu por ti e ti por mín. (*NIVEL 3º ESO*).
- Jugamos un rol. (*NIVEL 3º ESO*).
- Mejor con asertividad (*NIVEL 3º ESO*).
- Non estamos sos. (*NIVEL 3º ESO*).

- O meu planeta soñado. (*NIVEL 3º -ESO*).
- Somos impulsivos. (*NIVEL 3º ESO*).

TÉCNICAS DE ESTUDO.

- *Cuestionario sobre técnicas de estudo.*
(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.
- ➔ Consejos para preparar los exámenes. (nivel 2º eso).
- ➔ 5 tips para estudiar mejor.
- ➔ El proceso de estudio en tres momentos.
- ➔ La organización de mi estudio.
- ➔ Estrategias vs obstáculos para hacer eficaz mi estudio.
- ➔ Cómo buscar palabras clave.
- ➔ Diferenciar ideas principales de secundarias.
- ➔ El subrayado.
- ➔ Como hacer mapas mentales.
- ➔ Como hacer una buena autoevaluación???
- ➔ Y los padres qué pueden hacer ?

TEMAS TRANSVERSAIS.

- ➔ ¿Qué es mejor? (*NIVEL 3º ESO*).
- ➔ La historia de Feliciano. (*NIVEL 3º ESO*).
- ➔ O trasplante. (*NIVEL 3º ESO*).
- ➔ El laboratorio de Edison (*NIVEL 3º*).
- ➔ El taller del rumor. (*NIVEL 3º*).

Asociaciones externas:

→ PLAN DIRECTOR:

→ OBRADOIRO DE DROGAS: POSESIÓN - CONSUMO E CONSECUECUENCIAS LEGAIS.

→ CRUZ ROJA: programa de saúde:

Obradoiro de saúde sexual (its, vih e sida e sexualidade)

- Conceptos xerais: saúde, sexualidade e saúde sexual, embarazos non planificados, infeccións de transmisión sexual, VIH e Sida.
- Sociedade, ITS e Sexualidade: prexuízos, estereotipos e mitos
- Habilidades individuais e sociais.
- Recursos. Métodos para a prevención (ordinarios e de emerxencia) e fontes de información e asesoramento.

→ CRUZ ROJA: programa de saúde:

Obradoiro de prevención de condutas adictivas: adiccions con e sen sustancia

- ♣ Conceptos xerais: drogas, uso, abuso, dependencia, tolerancia, ...
- ♣ Sociedade e adiccions: prexuízos, estereotipos e mitos en torno ás adiccions.
- ♣ Tipos de drogas (legais e ilegais) e adiccions, efectos e consecuencias.
- ♣ Habilidades individuais e sociais.
- ♣ Habilidades saudables fronte ao consumo de drogas e ás adiccions: alternativas de ocio e tempo libre.
- ♣ Prevención e redución de riscos ante accidentes e educación cívica.

CRONOGRAMA ACTIVIDADES 3º ESO

SETEMBRO 2026 → COÑECEMENTO DO GRUPO.

OUTUBRO - NOVEMBRO 2026 → INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

DECEMBRO 2026 → AUTOESTIMA E AUTOCONCEMENTO.

XANEIRO 2027 → TÉCNICAS DE ESTUDO.

FEBREIRO 2027 → HABILIDADES SOCIAIS.

MARZO 2027 → EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

ABRIL 2027 → TEMAS TRANSVERSAIS.

MAIO - XUÑO 2027 → ORIENTACIÓN VOCACIONAL.

- **Responsables habituais:** titor/a do grupo + responsable de convivencia + orientador/a, co asesoramento do Departamento de Orientación.
- **Recursos habituais:** Aula Virtual, fichas, proxector, ordenadores e enlaces aos cuestionarios/sociogramas.
- **Carácter da temporalización:** orientativo e flexible, adaptándose ás necesidades dos grupos e á dispoñibilidade das entidades externas.

PERÍODO	CÓD.	ÁMBITO	ACTUACIÓNS CLAVE 3º ESO 2026-2027
SETEMBRO 2026	CG	Coñecemento do grupo	Integración, <i>Pasaxe a ciegas</i> e sociograma.
OUTUBRO-NOVEMBRO 2026	IC	Integración e convivencia	Convivencia, impulsividade, enfado, cooperación, roles, apoio entre iguais e asertividade.
DECEMBRO 2026	AA	Autoestima e autocoñecemento	Autocoidado, autoaceptación e intereses persoais.
XANEIRO 2027	TE	Técnicas de estudo	Planificación, exames, organización, síntese, subliñado, mapas mentais e autoavaliación.
FEBREIRO 2027	HS	Habilidades sociais	Escoita, defensa dos propios dereitos, resposta ás críticas e comunicación asertiva.
MARZO 2027	IR	Igualdade e respecto	Bos tratos, igualdade, estereotipos e respecto nas relacións.
ABRIL 2027	TT	Temas transversais	Valores, rumores, dilemas, pensamento crítico e resolución de situacións.
MAIO-XUÑO 2027*	OV	Orientación vocacional	Charlas, entrevistas, autocoñecemento vocacional e orientación cara a 4.º ESO.
AO LONGO DO CURSO	EXT	Actuacións complementarias	Plan Director sobre drogas e consecuencias legais; Cruz Vermella: saúde sexual e prevención de adiccións.

PLAN DE ACCIÓN

TUTORIAL

4º E.S.O. 26-27

ACTIVIDADES PARA 4º ESO EN 26-27

AUTOESTIMA E AUTOCONHECIMENTO.

- + Creemos todos os días, axúdате a crecer!!! (*NIVEL - 3º - 4º ESO*).
- + Mi vida en el 2040. (*3º - 4º ESO*).
- + **NOVO CUESTIONARIO DE AUTOCONHECIMENTO.**
- + CUESTIONARIO VOSIQ-T SOBRE INTERESES INDIVIDUAIS.

CONHECIMENTO DO GRUPO.

→ **SOCIOGRAMA 26-27.**

(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

HABILIDADES SOCIAIS.

- + Responder a una acusación (*NIVEL 4º ESO*).

EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

- ♣ Desterrando mitos (*NIVEL 4º ESO*).
- ♣ El mundo al revés - HETEROFOBIA (*NIVEL 4º ESO*).
- ♣ Los tópicos en la profesiones. (*NIVEL 4º ESO*).
- ♣ O mundo ao revés. (*NIVEL 4º ESO*).

INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

➤ **Cuestionario sobre A CONVIVENCIA NO IES SANCHEZ CANTÓN.**

(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.

- Eu por ti e ti por mín. (*NIVEL 4º ESO*).
- Jugamos un rol. (*NIVEL 4º ESO*).
- Cuando me enfado. (*NIVEL 4º ESO*).
- Non estamos sos. (*NIVEL 4º ESO*).
- Perdidos en la luna. (*NIVEL 4º ESO*).

TÉCNICAS DE ESTUDO.

- **Cuestionario sobre técnicas de estudo.**
(O PASARÁ ORIENTACIÓN MEDIANTE UN ENLACE) e farase nos ordenadores en tutoría.
- Consejos para preparar los exámenes.
- 5 tips para estudiar mejor.

- ➔ El proceso de estudio en tres momentos.
- ➔ La organización de mi estudio.
- ➔ Estrategias vs obstáculos para hacer eficaz mi estudio.

TEMAS TRANSVERSAIS.

- ➔ A quien salvarías. **(NIVEL 4º ESO).**
- ➔ Decir no a las expresiones de presión. **(NIVEL 4º ESO).**
- ➔ Dilemas moráis. **(NIVEL 3º - 4º ESO).**
- ➔ El termómetro de los valores **(NIVEL 4º ESO).**

Asociaciones externas:

PLAN DIRECTOR:

- ➔ OBRADOIRO DE VIOLENCIA DE GÉNERO.

CRUZ ROJA: *programa de saúde:*

Obradoiro de Adiccions con e sen sustancia.

ADICCIONS CON E SEN SUSTANCIA.

- Conceptos xerais: drogas, uso, abuso, dependencia, tolerancia, ...
- Sociedade e adiccions: prexuízos, estereotipos e mitos en torno ás adiccions.
- Tipos de drogas (legais e ilegais) e adiccions, efectos e consecuencias.
- Habilidades individuais e sociais.
- Habilidades saudables fronte ao consumo de drogas e ás adiccions: alternativas de ocio e tempo libre.
- Prevención e redución de riscos ante accidentes e educación cívica.

CRUZ ROJA: *programa de prevención conductas violentas:*

Obradoiro Saúde Sexual:

SAÚDE SEXUAL (ITS, VIH e SIDA e SEXUALIDADE).

- Conceptos xerais: saúde, sexualidade e saúde sexual, embarazos non planificados, infeccións de transmisión sexual, VIH e Sida.
- Sociedade, ITS e Sexualidade: prexuizos, estereotipos e mitos
- Habilidades individuais e sociais.
- Recursos. Métodos para a prevención (ordinarios e de emerxencia) e fontes de información e asesoramento.

CRUZ ROJA: *programa de prevención conductas violentas:*

Suxeito á valoración das necesidades do grupo e á dispoñibilidade da entidade.

Obradoiro de Discriminación en razón de identidade u orientación sexual

- Conceptos básicos
- Manifestacións sociais da discriminación por razón de identidade e/ou orientación sexual
- Estratexias para fomentar a non violencia e a tolerancia

CRONOGRAMA ACTIVIDADES 4º ESO

SETEMBRO 2026 → COÑECEMENTO DO GRUPO.

OUTUBRO 2026 → INTEGRACIÓN E CONVIVENCIA.

NOVEMBRO 2026 → AUTOESTIMA E AUTOCONCEMENTO.

DECEMBRO 2026 → TÉCNICAS DE ESTUDO.

XANEIRO 2027 → HABILIDADES SOCIAIS.

FEBREIRO 2027 → TEMAS TRANSVERSAIS.

MARZO 2027 → EDUCACIÓN EN IGUALDADE E RESPETO.

ABRIL + MAIO + XUÑO DE 2027 → ORIENTACIÓN VOCACIONAL

- **Responsables habituais:** titor/a do grupo + responsable de convivencia + orientador/a, co asesoramento do Departamento de Orientación.
- **Recursos habituais:** Aula Virtual, fichas, proxector, ordenadores e enlaces aos cuestionarios/sociogramas.
- **Carácter da temporalización:** orientativo e flexible, adaptándose ás necesidades dos grupos e á dispoñibilidade das entidades externas.

PERÍODO	CÓD.	ÁMBITO	ACTUACIÓNS CLAVE 4º ESO 2026-2027
SETEMBRO 2026	CG	Coñecemento do grupo	Sociograma e análise inicial do grupo.
OUTUBRO 2026	IC	Integración e convivencia	Convivencia, cooperación, enfado, roles, apoio entre iguais e asertividade.
NOVEMBRO 2026	AA	Autoestima e autoconhecimento	Proxección persoal (<i>Mi vida en el 2040</i>), autoconhecimento e intereses.
DECEMBRO 2026	TE	Técnicas de estudo	Hábitos, exames, organización, planificación e estratexias de estudo eficaz.
XANEIRO 2027	HS	Habilidades sociais	Defensa dos propios dereitos e resposta asertiva ante acusacións.
FEBREIRO 2027	IR	Temas transversais	Valores, presión grupal, toma de posición e dilemas morais.
MARZO 2027	TT	Igualdade e respecto	Estereotipos, orientación/identidade sexual, igualdade e respecto á diversidade.
ABRIL-XUÑO 2027	OV	Orientación académica e profesional	Cuestionarios de intereses, charlas, entrevistas individuais, itinerarios e toma de decisións post-ESO.
AO LONGO DO CURSO	EXT	Actuacións complementarias	Plan Director e programas de Cruz Vermella sobre adiccións, saúde sexual e prevención da discriminación.

Pontevedra , a 18 de Setembro de 2026.

I.E.S. SÁNCHEZ CANTÓN

O Xefe do Departamento de Orientación

D. José Adolfo Barreiro Huerga

.

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA
E PROFESIONAL (P.O.A.P).
ANO ESCOLAR 2026-2027.

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL (P.O.A.P)

1. IDEA XERAL DO NOSO P.O.A.P.
2. MARCO TEÓRICO.
3. FINALIDADE E PRINCIPIOS DO P.O.A.P.
4. OBXETIVOS DO P.O.A.P 26-27.
5. COMPETENCIAS PARA A XESTIÓN DO PROPIO PROCESO DE TOMA DE DECISIÓNS.
6. LÍÑAS DE ACTUACIÓN POR ENSINANZAS / CURSOS/ ETAPAS.

O portofolio vocacional.

- 1º e 2º Curso da ESO.
- 3º e 4º Curso da ESO.
- Bacharelato.
- FP. Grado Medio.
- FP. Grado Superior.
- Alumnos que terminan a idade obrigatoria sen o título.

7. ACTIVIDADES.
8. CRONOGRAMA DE ACTUACIÓNS DO POAP 26-27.
9. AVALIACIÓN, INFORME FINAL e PROPOSTAS DE MELLORA.

PLAN DE ORIENTACIÓN

ACADÉMICA – PROFESIONAL

NON SE TRATA DE TENCELO TODO CLARO, SENÓN DE EXPLORAR, ESCOLLER E AVANZAR.

DEPOIS DA ESO

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO BÁSICO
Aprende, práctica e prepárate para o teu futuro.

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO MEDIO
Fórmate, especialízate e dá un paso adiante.

BACHARELATO
Segue medrando, segue sumando posibilidades.

OUTRAS OPCIÓNS
Formación Profesional Básica, Programas de Cualificación, Escolas Oficiais de Idiomas, Programas específicos...

TI ESCOLLES. NÓS ORIENTÁMOSTE.

COÑECE
INFÓRMATE
VALORA
DECIDE
ACTÚA

INFORMACIÓN CONFIANZA ACOMPAÑAMENTO OPCIÓNS

ESA É A NOSA MISIÓN

DEPOIS DO BACHARELATO

UNIVERSIDADE
Graos, dobre grao, ade, o teu camiño académico continúa.

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO SUPERIOR
Especialízate e convérte en imprescindible.

OUTROS CAMIÑOS
Ensinanzas Artísticas Superiores, Deportivas, Idiomas, Oposicións...

EXPERIENCIAS QUE SUMAN
Ano sabático, voluntariado, traballo, viaxes... tamén é medrar.

TODAS AS PERSOAS, TODOS OS TALENTOS, TODOS OS CAMIÑOS IMPORTAN.

POAP 26-27
IES SÁNCHEZ CANTÓN
DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

NON HAI UNHA ÚNICA RESPONSA CORRECTA, HAI MOITOS CAMIÑOS POSIBLES.

A TÚA HISTORIA COMEZA AGORA ¿LIST@?

DESCUBRE **EXPLORA** **ELIXE** **ACTÚA** **SUPÉRATE**

1. IDEA XERAL DO NOSO P.O.A.P.

O Plan de Orientación Académica e Profesional do IES Sánchez Cantón concíbese como un proceso continuo de acompañamento ao alumnado, desde o inicio da ESO ata a finalización da súa etapa no centro, que pretende favorecer unha participación activa na construción do seu futuro académico, profesional e persoal.

A orientación non debe limitarse a informar sobre estudos ou profesións nin actuar unicamente nos momentos nos que é necesario realizar unha elección. Pretendemos desenvolver progresivamente no alumnado as competencias necesarias para coñecerse, explorar as posibilidades existentes, contrastar información, tomar decisións razoadas, construír alternativas e revisar as súas eleccións cando sexa necesario.

O noso modelo de orientación parte da personalización, entendendo que cada alumno/a presenta intereses, capacidades, circunstancias, expectativas e ritmos diferentes e que, polo tanto, cada alumno/a constrúe o seu propio camiño.

Todo o POAP desenvolverase arredor dunha secuencia común:

COÑÉCETE → EXPLORA → CONTRASTA → DECIDE → ACTÚA → REvisa

O obxectivo final será avanzar progresivamente cara á autoorientación, procurando que o alumnado adquira maior autonomía para xestionar as súas decisións e construír un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto ao cambio.

2. MARCO TEÓRICO - PRÁCTICO.

A Orientación Académica e Profesional = Autocoñecemento + Exploración + Adaptabilidade + Construción do Proxecto Vital

A orientación académica e profesional enténdese como un proceso continuo de acompañamento ao alumnado, destinado a favorecer decisións cada vez máis autónomas, realistas e flexibles ao longo da súa traxectoria educativa.

O P.O.A.P. DO IES SÁNCHEZ CANTÓN ARTICÚLASE ARREDOR DE CATRO EIXES FUNDAMENTAIS:

- a) **Autocoñecemento**, para que o alumnado identifique progresivamente intereses, fortalezas, dificultades, valores, motivacións e expectativas persoais.
- b) **Exploración**, para coñecer e analizar de forma crítica as diferentes opcións académicas, profesionais e laborais, utilizando información actualizada, contrastada e fiable.
- c) **Adaptabilidade académico-profesional**, entendida como a capacidade para tomar decisións, prever alternativas, afrontar a incerteza e revisar as eleccións cando cambian as circunstancias. Neste proceso promoverase a secuencia: EXPLORAR → COMPARAR → PRIORIZAR → DECIDIR → ACTUAR → REVISAR.
- d) **Construción do proxecto vital**, procurando que cada alumno/a sexa progresivamente protagonista do seu propio itinerario académico, profesional e persoal, entendendo que este proxecto non é ríxido nin definitivo, senón aberto á evolución e ao cambio.

Desde esta perspectiva, orientar non consiste unicamente en informar sobre estudos ou profesións, senón en ensinar ao alumnado a coñecerse, explorar posibilidades, tomar decisións fundamentadas e adaptarse a un contexto académico e profesional en permanente transformación.

3. FINALIDADE E PRINCIPIOS DO P.O.A.P.

A **FINALIDADE** é favorecer que o alumnado desenvolva progresivamente a autonomía necesaria para construír e xestionar un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto á revisión.

Os **PRINCIPIOS** nos que pretendemos basearnos para levar ao cabo o programa son:

- + Continuidade e carácter preventivo.
- + Personalización e seguimento individualizado.
- + Inclusión e igualdade de oportunidades.
- + Perspectiva de xénero e superación de estereotipos.
- + Participación activa e autonomía do alumnado.
- + Atención ao benestar persoal e emocional.
- + Utilización crítica de información actualizada e contrastada.
- + Orientación para a aprendizaxe e adaptación ao longo da vida

4. OBXECTIVOS DO P.O.A.P 26-27.

OBXECTIVO XERAL DO POAP DO IES SÁNCHEZ CANTÓN PARA O 26-27:

- ✚ Desenvolver progresivamente no alumnado as competencias necesarias para coñecerse, explorar e contrastar alternativas, tomar decisións razoadas e construír un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto á revisión.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO POAP DO IES SÁNCHEZ CANTÓN PARA O 26-27:

1. AUTOCONHECIMENTO:

- ✚ Conseguir que o alumnado identifique progresivamente os seus intereses, fortalezas, valores, motivacións e áreas de mellora, incorporándoos á reflexión sobre o seu futuro académico-profesional.

2. TOMA DE DECISIONS

- ✚ Desenvolver a capacidade para comparar alternativas, valorar vantaxes e dificultades e xustificar as decisións adoptadas a partir do autoconhecimento e de información contrastada.

3. PREVENCIÓN DE DECISIONS DE RISCO

- ✚ Detectar e traballar especialmente aquelas decisións precipitadas, pouco realistas ou excesivamente condicionadas por amizades, expectativas familiares, estereotipos ou información insuficiente.

4. COÑECIMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO

- ✚ Conseguir co alumnado coñeza as principais alternativas académicas e formativas correspondentes ao seu nivel e saiba identificar os requisitos e procedementos básicos de acceso.

5. EXPLORACIÓN ACADÉMICO-PROFESIONAL

- ✚ Capacitar ao alumnado para buscar, seleccionar, contrastar e interpretar información fiable sobre estudos, Formación Profesional, Universidade, ensinanzas especiais, profesións e mercado laboral.

6. IGUALDADE E SUPERACIÓN DE ESTEREOTIPOS

- ✚ Favorecer co alumnado identifique e cuestione estereotipos de xénero, sociais ou académicos que poidan limitar as súas eleccións, promovendo a valoración das diferentes vías formativas sen xerarquías preestablecidas.

7. INCLUSIÓN E PERSONALIZACIÓN

- ✚ Garantir co alumnado, especialmente aquel con NEE/NEAE ou outras necesidades específicas, dispoña dunha orientación accesible, personalizada e adaptada ás súas características, posibilidades e necesidades de apoio.

8. TRANSICIÓN ENTRE ETAPAS

- ✚ Preparar o alumnado para afrontar as principais transicións académicas, procurando que coñeza as alternativas dispoñibles, os requisitos necesarios e os pasos que debe realizar para acceder á opción elixida.

9. PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS

- ✚ Favorecer cas familias dispoñan de información e criterios para acompañar o proceso de decisión, respectando progresivamente a autonomía do alumnado e evitando substituír a súa elección.

10. AVALIACIÓN DO POAP

- ✚ Comprobar o grao de desenvolvemento dos obxectivos do POAP mediante indicadores de actividade, participación e eficacia, utilizando os resultados obtidos para introducir propostas de mellora nos cursos seguintes.

5. COMPETENCIAS PARA A XESTIÓN DO PROPIO PROCESO DE TOMA DE DECISIONS.

Ante a pregunta ¿QUE COMPETENCIAS QUEREMOS QUE TEÑA O ALUMNADO CANDO ABANDOE O IES SÁNCHEZ CANTÓN DESPOIS DE PASAR POLO NOSO PROCESO DE ORIENTACIÓN ?

O POAP pretende desenvolver progresivamente a **Adaptabilidade Académico-Profesional**, entendida como a capacidade para explorar, decidir, afrontar a incerteza, revisar decisións e construír alternativas ante os cambios académicos, profesionais, tecnolóxicos ou persoais.

Ao finalizar a súa etapa no centro pretendemos que o alumnado sexa capaz de:

- 1) Identificar as súas fortalezas e áreas de mellora.
- 2) Recoñecer os seus intereses e valores.
- 3) Localizar información académico-profesional fiable.
- 4) Diferenciar información, opinión e recomendación algorítmica.
- 5) Coñecer as principais alternativas formativas.
- 6) Analizar criticamente unha profesión.
- 7) Relacionar estudos, competencias e oportunidades profesionais.
- 8) Tomar decisións razoadas.
- 9) Revisar unha decisión cando cambian as circunstancias.

**Ser quen de entender cunha boa decisión non é necesariamente unha decisión definitiva. Aprender a revisar unha elección ante nova información tamén forma parte da competencia para decidir.*

- 10) Construír alternativas ante unha decisión.
- 11) Xestionar a incerteza.
- 12) Solicitar axuda cando a necesita.
- 13) Diseñar un proxecto académico-profesional flexible.

6. LÍÑAS DE ACTUACIÓN POR ENSINANZAS / CURSOS/ ETAPAS / DESTINATARIOS.

PORTFOLIO VOCACIONAL

Como instrumento de continuidade e seguimento, promoverase a creación progresiva dun Portfolio Vocacional, preferiblemente dixital, desde 1.º ESO ata 2.º Bacharelato.

Nel incorporaranse evidencias significativas do proceso de orientación: autocoñecemento, intereses, fortalezas, reflexións, actividades realizadas, decisións, proxecto académico-profesional e obxectivos posteriores.

A súa finalidade non será acumular documentación, senón **permitir visualizar a evolución do alumnado:**

- ACTIVIDADE → REFLEXIÓN → EVIDENCIA → EVOLUCIÓN → DECISIÓN.

«MATRIZ DE DESENVOLVEMENTO VOCACIONAL 1.º ESO–2.º BACH»

Curso	Pregunta fundamental	Competencia prioritaria	Actuación clave	Evidencia Portfolio
1.º ESO	¿Quen son como estudante?	Autocoñecemento	Perfil inicial	«Así son eu»
2.º ESO	¿Que me interesa-que se me dá ben?	Intereses/fortalezas	Exploración	Mapa de fortalezas
3.º ESO	¿Que opcións comezo a ter?	Exploración	Itinerarios	Mapa de posibilidades
4.º ESO	¿Que camiño escollo?	Decisión	ESO→Bach/FP	Plan A/B/C
1.º Bach	¿Cara onde quero dirixirme?	Exploración avanzada	Estudios/profesiones	Proxecto
2.º Bach	¿Como o levo á práctica?	Transición	PAU/FP/Universidade	Plan final + calendario

En coherencia co marco teórico establecido e ca intención de lograr a consecución dos obxectivos propostos propoñemos as seguintes liñas de actuación, contextualizadas ás características persoais e ó entorno social e cultural dos alumnos do IES SÁNCHEZ CANTÓN.

En todas as etapas, cando as necesidades do alumnado así o requiran, realizaranse **Entrevistas Individualizadas** orientadas ao autocoñecemento, identificación de intereses, exploración de alternativas, busca e contraste de información, toma de decisións e construción do proxecto académico-profesional.

1.º e 2.º Curso da ESO.

- Información sobre estrutura do sistema educativo (*optatividade, etapas, criterios de avaliación e promoción...*).
- Informar sobre optativas para 1º e 2º curso: lingua estranxeira ou reforzo e apoio.
- Informar sobre as optativas de centro segundo LOMLOE.
- Asesoramento individualizado a alumnado e familias.
- Atención á diversidade.
- Elaboración do consello orientador.
- Traballar a toma de decisións e o autocoñecemento: estudos de casos, dinámica de grupos...
- Cooperación ca familia no reforzo dos aprendizaxes básicos do fillo e apoio ó proceso de E-A: entrevistas, charlas...

- Acceso á Formación Profesional Básica.
- Proba de ciclos medios aos alumnos que cumpren 17 anos no ano de realización da proba.
- **En 1º ESO:**
 - Acollida da nova etapa e centro educativo.
 - Coñecer e proceso de adaptación ao instituto
 - Autocoñecemento inicial como estudante.
 - Identificación de fortalezas e áreas de mellora.
 - Información básica sobre o sistema educativo e optatividade.
- **EN 2º ESO:**
 - Autoconceito, intereses e fortalezas.
 - Primeira aproximación ao mundo académico-profesional.
 - Información sobre optatividade e itinerarios.
 - Inicio da exploración de profesións.

3º e 4º Curso da ESO.

- ◆ Comezo do proxecto persoal.
- ◆ Esbozo do proxecto profesional
- ◆ Traballar a madurez vocacional (*entendida coma o grao progresivo de autonomía do alumnado para coñecerse, explorar opcións, valorar información, tomar decisións e revisar o seu proxecto cando sexa necesario*) e a toma de decisións (“*programa orienta*”).
- ◆ Visitas a centros de interese para a orientación vocacional.
- ◆ Cuestionarios.
- ◆ Entrevistas.
- ◆ Charla: “...e despois da E.S.O. que ?”
- ◆ Entrevistas familiares.
- ◆ Explicación do mundo laboral e o seu acceso.
- ◆ Co alumno en individual:
 - ✓ Autocoñecemento da situación persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e tomar decisións razonadas = *explorar* → *comparar* → *priorizar* → *decidir* → *prever alternativas* → *revisar*.
 - ✓ Simulador de opcións.
 - ✓ Toma de decisións.
- ◆ En **4º ESO** establecer o **modelo Plan A/B/C + adaptabilidade + xestión de incertidume** como modelo de toma de decisións a través da construción de varios **plans como mecanismos para afrontar a incertidume:**
 - Plan A: opción preferente.
 - Plan B: alternativa realista.
 - Plan C: vía de recondución da túa traxectoria coma estudante.
- ◆ **O MODELO PLAN A/B/C:** cada plan deberá responder a cinco preguntas:
 - 1) ¿Que é o que quero?

- 2) ¿Por que o quero iso?
 - 3) ¿Que preciso para conseguilo?
 - 4) ¿Que dificultades podo atopar?
 - 5) ¿Que farei senón sae?
- ♣ Proba de ciclos medios alumnos que cumpren 17 anos no ano de realización da proba.
 - ♣ Busca de información relevante.
 - ♣ Información sobre itinerarios e relación destes con estudos superiores.
 - ♣ Información sobre saídas laborais no entorno socioeconómico.
 - ♣ Dar o consello orientador en 4º ESO.
 - ♣ Obtención do título de ESO por Educación de Adultos.
 - ♣ Obtención do título ESO por proba libre.
 - ♣ **Información clara e precisa sobre:** Formación Profesional Básica, programas de transición á vida activa, educación de adultos, proba libre para a obtención do título da ESO, proba para acceso a Ciclos Medios, formación ocupacional, SGC, obradoiros, escolas-taller...

Bacharelato:

- ♣ Modalidades: optativas e relación con estudos superiores: universidade, FPE de Grado Superior, ensinanzas de réxime especial...
- ♣ Cambios de modalidade.
- ♣ Materias obxecto de ponderacións/preferencia nos estudos posteriores.
- ♣ Información sobre acceso a estudos universitarios: a PAU, o uso de NERTA, preinscripción...
- ♣ Probas de acceso aos ciclos superiores.
- ♣ Co alumno en individual:
 - ✓ Autocoñecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Coñecemento de opcións académicas.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Toma de decisións.
 - ✓ Aloxamentos.
 - ✓ Becas.
 - ✓ Calendarios de datas importantes para os procesos de petición de prazas.
 - ✓ Competencias universitarias.
 - ✓ Saídas profesionais no entorno próximo.
 - ✓ Movilidade internacional.
 - ✓ ...

- ♣ En **2º bach** establecer novamente adaptado ao curso o modelo **Plan A/B/C + adaptabilidade + xestión de incertidume** como modelo de toma de decisiones a través da construción de varios **plans como mecanismos para afrontar a incertidume:**
 - Plan A: opción preferente.
 - Plan B: alternativa realista.
 - Plan C: vía de recondución da túa traxectoria coma estudante.
- ♣ Autoorientación do alumno.
- ♣ Orientación sobre as probas de acceso á universidade.
- ♣ Orientación sobre a oferta formativa de ciclos medios e superiores.
- ♣ Orientación sobre a oferta formativa das ensinanzas de réxime especial: idiomas, deportes e artísticas.
- ♣ Coordinación tanto docente como familiar.
- ♣ Obtención do título por Educación de Adultos.
- ♣ Obtención do título por proba libre.

Orientación cara a FP de Grao Medio:

- Proba de ciclos medios alumnos con 17 anos cumpridos ou que os cumpren no ano natural da proba..
- Acceso a FP media: axuda a cubrir a documentación necesaria no proceso de solicitude e matrícula.
- Acceso dende á fp de Grado Superior dende a fp media.
- Co alumno en individual mediante entrevistas persoais:
 - ✓ Autoconecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Conecemento de opcións académicas e laboráis.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Búsqueda de información profesional.
 - ✓ Conecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Conecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Tomar decisións.
 - ✓ Ensinar a confeccionar un currículo, unha carta de presentación, unha chamada a unha empresa...
 - ✓ Ensinar técnicas para a superación dunha entrevista persoal ou proba psicotécnica.
- Información sobre módulos e familias profesionais. Ciclos de alta demanda laboral.
- Cambios de familias profesionais.
- Informar sobre: lexislación laboral, estratexias de busca de emprego, entrevista laboral, transición á vida activa, autoemprego, recursos laborais no entorno...
- Asesoramento ás familias.

FP de Grao Superior:

- ◆ Co alumno en individual mediante entrevistas planificadas:
 - ✓ Autoconecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Coñecemento de opcións académicas e laboráis.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Tomar decisións.
 - ✓ Ensinar a confeccionar un currículo, unha carta de presentación, unha chamada a unha empresa...
 - ✓ Ensinar técnicas para a superación dunha entrevista persoal ou proba psicotécnica.
- ◆ Acceso á universidade.
- ◆ Carreiras universitarias vinculadas coa familia profesional (*convalidacións de créditos universitarios a alumnado procedente do fp superior*).
- ◆ Busca activa de emprego e/ou programas de transición á vida activa.

Ensinanzas Deportivas:

- ◆ Orientación específica segundo demanda.
- ◆ Inserción laboral.
- ◆ Universidade.
- ◆ CAFYD.
- ◆ Oposicións.
- ◆ Federacións.
- ◆ Emprendemento.

MEDIDAS DE ORIENTACIÓN INTENSIFICADA EN 4º ESO E 2º BACH:

Dentro do obxectivo da personalización (*“cada alumno/a = un camiño”*) e a prevención de decisións precipitadas ou tomadas *“seguindo a manada”* teremos en conta en cursos tan complicados coma 4º ESO e 2º BACH:

- A. Protocolo de exploración vocacional intensificada para alumnado que chegue a 4.º ESO/2.º Bach con ausencia de proxecto, bloqueo, falta de intereses identificados, forte dependencia de terceiros, expectativas claramente irreais, discrepancia forte entre expectativas e traxectoria, ou risco de abandono.
- B. Intervención ante decisións académico-profesionais de risco para decisións moi condicionadas por amizades, familia, prexuícios sobre FP/Universidade, expectativas pouco realistas ou información insuficientemente contrastada.

Orientación e acompañamento ás familias - *ACOMPANHAR SEN SUBSTITUÍR A DECISIÓN*

Tendo en conta que unha parte importante das decisións adolescentes está condicionada polas expectativas familiares, a intervención centrarase en 4 momentos:

- a) 6.º EP/1.º ESO → acompañar a transición e evitar expectativas prematuras.
- b) 2.º/3.º ESO: acompañar intereses sen etiquetar.
- c) 4.º ESO: Bacharelato, FP e alternativas sen xerarquías.
- d) 2.º Bach: acompañamento da decisión, PAU/FP/Universidade e xestión de expectativas.

Informacións sobre Outras Liñas de Actuación Alternativas.

Alumnos que rematan a escolarización obrigatoria sen obter o Título de Graduado en Educación

Secundaria:

- Educación de persoas adultas para a obtención do título.
- Proba libre para a obtención do título.
- Acceso a Ciclos de Grao Medio.
- Formación Profesional Básica, cando proceda.
- Formación para o emprego e outros recursos de inserción.
- Servizo Galego de Colocación.

7. ACTIVIDADES.

Atendendo a estrutura xeral do POAP (*coñecerse → explorar → saber informarse → prepararse para a transición → recibir acompañamiento*) as actividades desenvolvidas no marco do POAP organizaranse en cinco grandes ámbitos, de acordo cos obxectivos establecidos e co carácter progresivo do proceso de orientación académica e profesional.

1. ACTIVIDADES DE AUTOCONECIMIENTO E TOMA DE DECISIONS:

- ✚ Charlas estruturadas do orientador, organizadas por temáticas, cursos e momentos do proceso de orientación.
- ✚ Programa ORIENTA na Aula Virtual, como ferramenta de información, autoconecemento e apoio á toma de decisións.
- ✚ Probas estandarizadas relativas a capacidades, intereses, estilos de aprendizaxe e descrición de si mesmo.
- ✚ Cuestionarios e actividades de reflexión persoal vinculadas ao proceso de orientación.

2. ACTIVIDADES DE EXPLORACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL:

- ❖ Busca e análise de información sobre estudos e profesións relacionadas cos intereses e características do alumnado.
- ❖ Radiografía dunha profesión: análise de formación necesaria, salarios, inserción laboral, desemprego, mobilidade xeográfica, temporalidade, automatización, demanda, condicións laborais, competencias requiridas e posibilidades de reconversión.
- ❖ Visitas a centros de Formación Profesional ou empresas.
- ❖ Charlas impartidas por docentes, profesionais ou responsables de centros formativos.
- ❖ Participación na Feira da Educación (EDUGAL).
- ❖ Charlas a cargo da CIUG ou da Dirección Xeral de Formación Profesional.
- ❖ Visitas e presentación da traxectoria académica, persoal e profesional de exalumnos/as.

3. ACTIVIDADES DE COMPETENCIA DIXITAL E XESTIÓN DA INFORMACIÓN (*Preténdese*

que o alumnado aprenda non só a localizar información, senón tamén a valorar a súa fiabilidade, actualidade e utilidade antes de incorporala ao seu proceso de toma de decisión).

- Uso responsable da Intelixencia Artificial como ferramenta de exploración, comparación e apoio á reflexión, nunca como fonte única de información nin como substituta da decisión persoal.
- Utilización de ferramentas dixitais: portais oficiais, buscadores académicos e simuladores para localizar, contrastar e analizar información académico-profesional.
- Desenvolvemento dunha estratexia de orientación dixital responsable baseada na secuencia: PREGUNTAR → CONTRASTAR → VERIFICAR → DECIDIR

4. ACTIVIDADES DE TRANSICIÓN Á VIDA ACADÉMICA E LABORAL:

- Técnicas de busca activa de emprego.
- Role-playing de entrevistas laborais, cando sexa posible.
- Elaboración do currículo e carta de presentación.

- Utilización de LinkedIn para coñecer o ámbito profesional, explorar perfís e oportunidades laborais e aproximarse á construción dunha identidade profesional.
- Utilización de Europass para presentar de maneira estruturada a formación, competencias e experiencias persoais.
- Preparación para procesos de selección e incorporación ao mundo laboral.

5. ACTIVIDADES DE INFORMACIÓN, PARTICIPACIÓN E ACOMPAÑAMENTO:

- Escola de Familias, como recurso de información e acompañamento nas decisións académico-profesionais.
 - Webinars.
 - Infografías.
 - Vídeos.
- Preguntas frecuentes e outros materiais informativos elaborados polo Departamento de Orientación.

8. CRONOGRAMA DO P.O.A.P. 2026-2027.

**PLANIFICAR → EXPLORAR E ACOMPAÑAR → ORIENTAR E DECIDIR → PREPARAR TRANSICIÓN
→ AVALIAR E MELLORAR**

O cronograma recolle de forma sintética as principais actuacións previstas. A temporalización terá carácter flexible e poderá adaptarse ás necesidades detectadas, á organización do centro e aos calendarios oficiais dos distintos procesos académicos.

COR	BLOQUE
 T	Actuacións transversais
 ESO	Educación Secundaria Obrigatoria
 B	Bacharelato
 FP	Formación Profesional
 ED	CGTD / Ensinanzas Deportivas
 TR	Transición Primaria → ESO
 PC	Peche, avaliación e mellora

CÓD.	ACTUACIÓN	DESTINATARIOS	RESPONSABLES	TEMPORALIZACIÓN
T1	Difusión e actualización do POAP e dos recursos de orientación	Comunidade educativa	D.O. / Equipo Directivo	Todo o curso
T2	Entrevistas e orientación individualizada para autocoñecemento, exploración e toma de decisións	Alumnado	Orientadores/as	Todo o curso
T3	Orientación e acompañamento ás familias nos procesos de decisión académico-profesional	Familias	Orientadores/as	Todo o curso
T4	Asesoramento e coordinación cos titores/as para o desenvolvemento do POAP	Titores/as	D.O. / Xefaturas de Estudos	Todo o curso
T5	Seguimento e coordinación do POAP e das actuacións programadas	Profesorado / titores/as	D.O. / Equipo Directivo	Todo o curso
T6	Elaboración e actualización de materiais e recursos: Aula Virtual, guías, infografías e recursos dixitais	Comunidade educativa	D.O.	Todo o curso
T7	Colaboración con entidades, centros formativos e profesionais externos	Alumnado / familias	D.O. / Equipo Directivo	Segundo programación
T8	Orientación intensificada: bloqueo, ausencia de proxecto ou decisións de risco	4.º ESO / 2.º Bach prioritariamente	Orientadores/as / titores/as	Segundo necesidade
ESO1	Adaptación á etapa e autocoñecemento inicial. Optatividade e prematrícula	1.º ESO	Orientador/a / titores/as	1.º–3.º trimestre
ESO2	Intereses e fortalezas. Aproximación ás profesións e orientación cara a 3.º ESO	2.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
ESO3	Exploración de posibilidades. Materias e itinerarios de 4.º ESO	3.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
ESO4	Toma de decisións: Bacharelato / FP / outras vías + Plan A/B/C	4.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
B1	Exploración avanzada: materias, PAU, estudos posteriores e opcións profesionais	1.º Bach	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre

CÓD.	ACTUACIÓN	DESTINATARIOS	RESPONSABLES	TEMPORALIZACIÓN
B2	Transición post-Bach: PAU, NERTA, Universidade, FP Superior e outras vías + Plan A/B/C	2.º Bach	Orientador/a / titores/as	Todo o curso / intensificación 2.º–3.º trim.
FP1	Continuidade formativa, acceso a GS, busca de emprego e transición á vida activa	FP Grao Medio	Orientador/a / responsables das ensinanzas	Todo o curso / demanda
FP2	Universidade, recoñecemento de créditos, especialización e inserción laboral	FP Grao Superior	Orientador/a / responsables das ensinanzas	Todo o curso / demanda
ED1	Orientación específica: Universidade, CAFYD, oposicións, federacións, inserción laboral e emprendemento	CGTD / Ensinanzas Deportivas	Orientadora / responsables	Todo o curso / demanda
TR1	Coordinación cos centros adscritos para preparar a transición Primaria → ESO	Centros adscritos	D.O.	1.º trimestre
TR2	Programa de preparación para a ESO	6.º EP	D.O. / centros adscritos	3.º trimestre
TR3	Xornada de portas abertas, visita, información e acollida no IES	6.º EP	D.O. / Equipo Directivo / centros adscritos / alumnado colaborador	3.º trimestre
PC1	Proposta de medidas e itinerarios para 2027-2028: PDC, atención á diversidade e orientación de itinerarios	Alumnado que requira medidas específicas	D.O. / Xefatura de Estudos / profesorado	Xuño 2027
PC2	Avaliación final do POAP mediante os indicadores establecidos	Comunidade educativa / POAP	D.O. / Equipo Directivo / titores/as	Xuño 2027
PC3	Propostas de mellora e planificación inicial do POAP 2027-2028	POAP	D.O.	Xuño 2027
PC4	Incorporación dos resultados á Memoria Final do Departamento de Orientación	Centro / Inspección	Xefatura D.O. / orientadores/as	Xuño 2027

9. AVALIACIÓN, INFORME FINAL e

PROPOSTAS DE MELLORA.

O **Plan de Orientación Académica e Profesional** avaliarase ao remate do curso e quedando plasmado na Memoria de Curso os logros alcanzados, as dificultades encontradas, os factores intervinientes no desenvolvemento do Plan e os aspectos que será necesario modificar, eliminar ou recoller en vindeiros cursos.

A **avaliación** será realiza polas persoas que interveñen no deseño, planificación e posta en marcha de dito Plan (titores/as, orientador/a, profesorado) e polos seus destinatarios (alumnado, familias, profesorado) a través de breves cuestionarios / enquisas de recollida de información que buscarán medir os seguintes indicadores.

Indicadores para medir a actividade do POAP:

- ✓ Participación das partes implicadas: orientador/a, titores/as, profesores/as, alumnado e familias.
- ✓ Equilibrio entre os obxectivos propostos e os contidos.
- ✓ Equilibrio e secuenciación axeitada no tratamento dos contidos ó longo dos distintos niveis.
- ✓ Adecuación dos contidos propostos e as necesidades detectadas.
- ✓ Validez e pertinencia dos instrumentos, métodos e técnicas empregados.
- ✓ Consecución dos obxectivos propostos...
- ✓ Outros aspectos medibles:
 - Número de entrevistas.
 - Número de alumnado atendido.
 - Número de familias que acuden ao D.O..
 - Número de charlas impartidas.
 - Número de cuestionarios.
 - Grao de satisfacción.
 - Participación por etapas, cursos...

Indicadores para medir a eficacia do POAP:

Resultado esperado / resultado obtido / proposta de mellora:

- ✓ % alumnado que identifica ≥ 3 fortalezas propias.
- ✓ % que coñece alomenos tres alternativas despois de ESO/Bach.
- ✓ % de 4.º ESO que formula Plan A + B.
- ✓ % de 2.º Bach que coñece requisitos e calendario das súas opcións.
- ✓ % que declara maior seguridade para tomar decisións.
- ✓ % de alumnado capaz de xustificar a súa decisión mediante información contrastada, autocoñecemento e análise de alternativas.
- ✓ % que sabe localizar información académica fiable autónomamente.
- ✓ % de alumnado que revisa criticamente a súa idea inicial despois de contrastar información, con independencia de que finalmente a manteña ou a modifique.
- ✓ Seguimento de transición: enquisa breve voluntaria a antigos alumnos: ¿Onde estás? ¿Era o teu Plan A/B/C? ¿Que información do IES resultóche útil? ¿Que botaches de menos?

A avaliación terá lugar en tres momentos:

- a) **Ao inicio:** para avaliar o deseño, a proposta de contidos, a secuenciación máis axeitada, a temporalización...
- b) **Durante o seu desenvolvemento:** para valorar a adecuación e consecución dos obxectivos, variables que interveñen no seu proceso, participación, adecuación das actividades...As técnicas e instrumentos empregados para este momento da avaliación serán os intercambios de información realizados nas reunións semanais de coordinación de titorías, a observación directa nas aulas, cuestionarios...
- c) **Ao remate do programa:** para avaliar os resultados obtidos tanto previstos como imprevistos, consecución de obxectivos propostos, valoración final do desenvolvemento do P.O.A.P. e proposta de modificacións ou de atención a necesidades que non foron cubertas.

O **Informe final** recollerá o grao de execución do POAP, os resultados dos indicadores establecidos, as dificultades detectadas e as propostas de mellora para o curso seguinte, indicando actuación, responsables e temporalización.

As **propostas de mellora** incluirán:

- 1) ¿Que hai que mellorar?
- 2) ¿Quen o vai facer?
- 3) ¿Cando o vai facer?
- 4) ¿Como o vai facer?

Pontevedra , a 18 de Setembro de 2026.

I.E.S. SÁNCHEZ CANTÓN.

O Xefe do Departamento de Orientación.

D. José Adolfo Barreiro Huerga